

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

Analýza hospodaření Celní správy ČR

Kristýna Hospodková

**Bakalářská práce
2021**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Kristýna Hospodková**
Osobní číslo: **E17023**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa: Ekonomika pro kriminalisty a celníky**
Téma práce: **Analýza hospodaření Celní správy ČR**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomických věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je analýza hospodaření Celní správy ČR. Student se nejdříve zaměří na problematiku cla, Celní správy ČR, její vývoj, financování a hlavní činnosti. Následně bude provedena analýza hospodaření Celní správy ČR.

Osnova:

- Clo a jeho význam.
- Celní správa ČR.
- Analýza hospodaření Celní správy ČR.
- Hodnocení výsledků a návrh možných zlepšení.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací: **-**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

KÁRNÍK, M. Clo a celní politika: od A do Z. Olomouc: Anag, 2012. Právo (Anag). ISBN 978-80-7263-779-9.
KLABOUCHOVÁ, I. Clo a původ zboží. 3., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Polygon, c2002. ISBN 80-7273-067-3.
MACHKOVÁ, H. Mezinárodní obchodní operace. 6., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4874-0. Monografie.
MATOUŠEK, P. a SABELOVÁ, L. Clo: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.3.2007. Praha: ASPI, 2007. Meritum. Výkladová řada. ISBN 978-80-7357-263-1.
ŠRAMKOVÁ, D. Celní správa ve funkčním pojetí. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-6063-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Viktor Prokop, Ph.D.**
Ústav ekonomických věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2020**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2021**

L.S.

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji:

Práci s názvem Analýza hospodaření Celní správy ČR jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 4. 2021

Kristýna Hospodková v. r.

PODĚKOVÁNÍ:

Touto cestou bych chtěla poděkovat vedoucímu práce, panu Ing. Viktoru Prokopovi, Ph.D. za jeho odbornou pomoc, trpělivost a cenné rady, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce. Velké poděkování také patří mé rodině za podporu během studií.

ANOTACE

Práce pojednává o problematice Celní správy České republiky ve vybraných letech, včetně jejího hospodaření a zhodnocení. První část práce obsahuje charakteristiku cla, jejích funkcí a druhů. Součástí je objasnění celnictví v Evropské Unii. V další části je charakterizována Celní správa České republiky, její vývoj a kompetence. Cílem bakalářské práce je analýza hospodaření Celní správy České republiky v letech 2015-2019.

KLÍČOVÁ SLOVA

Celní správa, celnictví, kompetence, analýza hospodaření

TITLE

Economic analysis of Customs Administration in the Czech Republic

ANNOTATION

The thesis deals with the problematics of the Customs Administration of the Czech Republic in selected years, including its management and evaluation. The first part of the work contains the characteristics of customs, its functions and types. It includes clarification of customs in the European Union. The next part characterizes the Customs Administration of the Czech Republic, its development and competencies. The aim of the bachelor thesis is to analyze the management of the Customs Administration of the Czech Republic in the years 2015-2019.

KEYWORDS

Customs administration, customs, competence, analysis of economy

OBSAH

ÚVOD	10
1 CLO A CELNICTVÍ V EU	11
1.1 Definice a funkce cla.....	11
1.1.1 Funkce ochrany vnitřního trhu	11
1.1.2 Funkce fiskální	12
1.1.3 Funkce obchodně-politická	13
1.2 Druhy cel.....	14
1.3 Celnictví v EU.....	15
1.3.1 Celní sazebník TARIC	16
2 CELNÍ SPRÁVA ČR	18
2.1 Charakteristika Celní správy ČR.....	18
2.2 Vývoj celní správy v ČR	18
2.2.1 Vývoj celnictví do Třicetileté války	19
2.2.2 Vývoj celnictví do roku 1929	19
2.2.3 Vývoj celnictví do vzniku samostatné České republiky.....	21
2.2.4 Vývoj celnictví po vzniku samostatné České republiky.....	22
2.3 Kompetence Celní správy ČR.....	23
3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ CELNÍ SPRÁVY ČR	27
3.1 Zaměstnanci Celní správy ČR.....	27
3.2 Výdaje Celní správy ČR.....	30
3.3 Příjmy Celní správy ČR	35
3.3.1 Celní a daňové řízení	39
3.4 Pohledávky Celní správy ČR	40
4 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ A NAVRŽENÍ DOPORUČENÍ	43
4.1 Zhodnocení hospodaření Celní správy ČR.....	43
4.2 Zhodnocení příjmů Celní správy ČR.....	44
4.3 Zhodnocení Výdajů Celní správy ČR	45
4.4 Návrh doporučení	45
Závěr	47
POUŽITÁ LITERATURA	48

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1: Vývoj počtu zaměstnanců Celní správy ČR	27
Obrázek 2: Struktura nedaňových příjmů Celní správy ČR 2019 (v mil. Kč)	36
Obrázek 3: Vývoj kapitálových příjmů (v mil. Kč)	37
Obrázek 4: Struktura přijatých transferů v roce 2019 (v mil. Kč)	38
Obrázek 5: Vývoj příjmů z rozpočtu EU bez společné zemědělské politiky (v mil. Kč)	39
Obrázek 6: Vývoj neuhrazených částek (v mil. Kč)	42
Obrázek 7: Vývoj příjmů a výdajů Celní správy ČR (v mil. Kč)	43

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Ukázka celního sazebníku	17
Tabulka 2: Struktura zaměstnanců Celní správy	28
Tabulka 3: Roční výdaje na platy zaměstnanců (v mil. Kč)	29
Tabulka 4: Vývoj skutečných výdajů (v mil. Kč)	31
Tabulka 5: Čerpání kapitálových výdajů v roce 2019 (v mil. Kč)	31
Tabulka 6: Vývoj výdajů na výsluhový příspěvek v Kč	33
Tabulka 7: Vývoj výdajů na odchodné v Kč	33
Tabulka 8: Čerpání ostatních běžných výdajů v roce 2019 (v mil. Kč)	34
Tabulka 9: Vývoj příjmů a výdajů Celní správy ČR (v mil. Kč)	35
Tabulka 10: Vývoj příjmů celní správy (v mil. Kč)	35
Tabulka 11: Příjmy z pojistného (v mil. Kč)	36
Tabulka 12: Stav nedoplatků v roce 2019	40
Tabulka 13: Výše nedoplatků vnitrostátní SPD a ekologických daní v roce 2019 (v mil. Kč)	41
Tabulka 14: Dlužná částka k 31. 12. 2019 (v tis. Kč)	41

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ČR	Česká republika
GATT	Všeobecná dohoda o clech a obchodu
GŘC	Generální ředitelství cel
EET	Elektronická evidence tržeb
EHS	Evropské hospodářské společenství
EU	Evropská Unie
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
NNV	Nároky z nespotřebovaných výdajů
Sb.	Sbírka zákonů
WOT	Světová obchodní organizace

ÚVOD

Celní správa České republiky je bezpečnostním sborem a její činnost je podřízena Ministerstvu financí. Zajišťuje výkon kompetencí v oblasti správy cel a některých daní včetně zajištění dalších svěřených nefiskálních činností ve prospěch státu i občanů. Celní správa je rozdělena do dvou stupňů. První stupeň tvoří Generální ředitelství cel a druhý stupeň je tvořen z 15 celních úřadů.

Cílem bakalářské práce je analýza hospodaření Celní správy České republiky ve vybraných letech. Součástí práce je představení cla, celnictví v EU a představení samostatné Celní správy, její vývoj a kompetence.

První kapitola se zabývá clem. V první části je clo definováno, následně jsou vyjmenovány a vysvětleny 3 jeho funkce, funkce ochrany vnitřního trhu, funkce fiskální a funkce obchodně-politická. Následně jsou vyjmenovány a charakterizovány druhy cla, kterými jsou naplňovány různé funkce cla. V poslední části kapitoly je charakterizováno celnictví v Evropské Unii a celní sazebník TARIC, kterým se výběr cla v Evropské Unii řídí.

Druhá kapitola se věnuje Celní správě České republiky. Nejdříve je Celní správa charakterizována, následně je popsán vývoj celnictví v různém časovém období od počátku civilizace, přes období válek, až do vzniku samostatné České republiky. V další části kapitoly je vyjmenováno a charakterizováno 16 kompetencí Celní správy České republiky.

Třetí kapitola obsahuje analýzu hospodaření Celní správy České republiky v letech 2015-2019. První část kapitoly je věnována zaměstnancům Celní správy. Zabývá se vývojem počtu zaměstnanců, strukturou zaměstnanců a ročními výdaji na platy zaměstnanců. Následně jsou analyzovány příjmy, jejich vývoj, struktura a charakteristika jednotlivých částí příjmů. V další části kapitoly jsou analyzovány výdaje, jejich vývoj a charakteristika jednotlivých částí. Poslední část kapitoly se zabývá pohledávkami Celní správy.

Ve čtvrté kapitole následuje zhodnocení hospodaření Celní správy. Příjmy a výdaje jsou zhodnoceny jednotlivě v různých částech kapitoly. Následně je navrženo doporučení, které se týká kompetencí Celní správy v oblasti kontroly daní a daňové kriminality.

1 CLO A CELNICTVÍ V EU

Hlavním cílem této kapitoly je vymezení pojmu cla, poté budou představeny a blíže vysvětleny jeho funkce. Dalším záměrem v této části je vyjmenování druhů cla a také jejich přiblížení. Poslední část bude věnovaná celnictví v Evropské Unii.

1.1 Definice a funkce cla

Clo není vymezeno v žádném platném právním předpisu, avšak jeho definicí může být povinná dávka odváděná do státního rozpočtu jako daňový příjem. Tato dávka je při přechodu zboží přes státní hranice vybírána ať už od osob, které vyvážejí či dovážejí zboží, nebo od osob, pro které je zboží vyváženo či dováženo. Celní správa České republiky clo definovala jako „*clo, resp. celní poplatek, je dávka vybíraná státem při přechodu zboží přes celní hranici* [3].“ Clo je, dle starých záznamů jako je např. Bible, stejně staré jako důležitost chránit vlastní zboží, které bylo vyprodukováno cílevědomou prací před konkurencí zboží dováženého. K naplnění městské či státní pokladny cennými příjmy proto je a bylo nutné kladení překážek vývozu vyčerpatelných zdrojů. V současné ekonomické teorii clo plní tři funkce [17]:

- **funkce ochrany vnitřního trhu** – trhu domácího,
- **funkce fiskální** – příjem do státního rozpočtu,
- **funkce obchodně-politická**.

V současné ekonomice se lze také setkat s ekologickou funkcí cla, kdy se stát uvalením vyšších celních sazeb, může bránit dovozu materiálů, surovin či hotových výrobků, které při dalším využívání mohou mít negativní vliv na životní prostředí [6].

1.1.1 Funkce ochrany vnitřního trhu

Tato funkce je vlastní všem státům po celém světě a nejvíce se projevuje na sazbách dovozního cla. Nízké dovozní sazby jsou výhodné pro dovozce i spotřebitele, a naopak vysoké sazby chrání domácí výrobce před zahraniční konkurencí. V závislosti na hospodářské politice vlády každého státu se ochrana vnitřního trhu pohybuje mezi dvěma póly – mezi liberalismem a protekcionismem. Hlavním cílem každého spotřebitele a zároveň i každého dovozce je co nejnižší celní částka, v nejlepším případě, aby clo mělo nulovou hodnotu. Výrobci se však snaží obhajovat co nejvyšší celní ochranu před dovozem cizích výrobků od zahraničních konkurentů na domácí trh, jelikož by tyto výrobky mohly vést i k závažným problémům místních firem.

Při vytváření samotného celního systému je důležité sledování následujících cílů [13]:

- podpoření dovozu, umožnění vzniku konkurenčního prostředí na trhu – toto prostředí prospěje z dlouhodobého hlediska převážně tuzemským výrobcům k tomu, aby se naučili se zahraniční konkurencí soutěžit na domácím trhu; toto může následně usnadnit jejich dosavadní pozice na ostatních zahraničních trzích;
- poskytnutí dočasné rozumné a vyvážené ochrany tuzemským odvětvím – na rozvoji těchto odvětví má zájem převážně stát, tuto ochranu prokazatelně potřebují proto, jelikož se jedná např. o nově vznikající odvětví, popř. odvětví, jež prochází nákladnou rekonstrukcí;
- nebránit vývozu zboží na ostatní trhy za podmínky, že se tím současně neničí přírodní, historické, umělecké nebo podobné národní bohatství a vyčerpatelné zdroje (např. nerostné suroviny).

O síle ochranářské funkce cla vypovídají nejlépe údaje o průměrném celním zatížení neboli tzv. celní incidenci. Tento pojem není aritmetický průměr všech sazeb, nýbrž vyjadřuje, jaké je celní zatížení realizovaných dovozů – je to tedy průměrná celní sazba vážená statistickými údaji o dovozu jednotlivých druhů zboží.

Pokud má jakýkoliv stát tržní plánovanou ekonomiku, není údaj o celní incidenci příkladným obrazem buď liberálního či protekcionistického přístupu, aby byl trh ochráněn. V tomto případě ani velmi nízká celní ochrana ještě nemusí znamenat, že existuje bezproblémové dovážení zboží na daný trh. Toto však neplatí ve státech (tedy na státních trzích) s centrálně plánovaným hospodářstvím. Dříve mezi státy s centrální řízenou ekonomikou patřila i Česká republika. V těchto státech není regulovaný dovoz ekonomickým nástrojem, tedy clem, ale řadou ostatních mimoekonomických vazeb, dále se sem řadí plány a předpisy. Tyto nástroje se souhrnným názvem nazývají **monopol zahraničního obchodu**. V této situaci se tak dovozce zboží řídí na základě několikaletého stanoveného plánu dovozu, vývozu, výroby a spotřeby, jenž byl stanoven vládou státu, kam zboží bude dovezeno, dovozce nebere v potaz situaci vzniklou na základě trhu a ekonomické výhodnosti [12;13].

1.1.2 Funkce fiskální

Mezi další úlohu cla se řadí fiskální funkce, která je jedna z nejvýznamnějších a historicky nejstarších. Když Česká republika vstoupila do Evropské Unie (EU), tak se tato funkce stala méně významnou, ale pro EU její význam zůstal. V tomto případě je clo přímou součástí příjmu státního rozpočtu, dále slouží také jako zdroj pro výdaje na věci a veřejné zájmy. Pokud je však

hospodářství dané země vyspělé, fiskální funkce cla ztrácí na své důležitosti – platí zde tedy nepřímá úměrnost mezi těmito dvěma ukazateli. Bývá to nejčastěji způsobeno tím, že se země, která vyváží snaží dosáhnout co nejnižšího cla v zemi, kam zboží dováží. Tím musí této zemi sama nabídnout nižší celní sazby na dovoz zboží z této země. Na základě uplatnění doložky nejvyšších výhod dle *Všeobecné dohody o clech a obchodu* pak musí být přiznána nižší celní sazba i ostatním členským zemím.

Samotná fiskální role cla není z pohledu příjmů zanedbatelná. Při snahách o snížení celní sazby je posuzován dopad na státní rozpočet. Navrhovatel snižování by měl být proto schopen odůvodnit v první řadě potřebu této úpravy ze strany dovozu, měl by pak také být schopen uvést, jak bude státu újma správně vykompenzována – typicky v oblasti příjmů z přímých daní.

Tato funkce není prioritní při sestavování celního sazebníku vyspělé země, ale zároveň neúčinkuje v opačném směru, fiskální zájem tedy nikdy nemůže být obhajitelný důvod zvyšování celních sazeb [12;13].

1.1.3 Funkce obchodně-politická

Tato celní funkce je z již výše zmíněných ze všech nejdůležitější. Clo je nástrojem, který lze použít dvěma způsoby [13]:

- usměrňování tuzemské výroby;
- komoditní a teritoriální regulace obchodu.

Požadované struktury dovozu i vývozu zboží lze dosáhnout především vyváženým či strukturovaným systémem celních sazeb, jenž jsou závislé na různém druhu zboží, popř. také na zemi původu. Příležitost výhodného dovozu ze zahraničí bývá velmi často vyměněno za recipročně zvýhodněný vývoz na domácí trh. Existuje také systém všeobecných celních preferencí, který není založen na vzájemně výhodných nízkých celních sazbách, ale jedná se o různá obchodně-politická opatření, kdy vyspělé státy poskytují snížené celní sazby chudým rozvojovým státům. Tím zajišťují snadnější vstup těmto státům na svůj vnitřní trh, zapojují je do zahraničního obchodu a snižují chudobu rozvojových států [12;13].

Obchodní politika se odehrává ve Světové obchodní organizaci (WTO – World Trade Organization), která navazuje a dohlíží na plnění pravidel stanovených Všeobecnou dohodou o clech a obchodu (GATT – General Agreement on Tariffs and Trade). Cílem této dohody bylo stanovit závazná pravidla mezinárodního obchodu [13]:

- nediskriminace – stejně výhodné zacházení se státy při vývozu a dovozu;

- národní zacházení – zákaz zvýhodňování tuzemského zboží před dováženým;
- ochrana celními tarify – ochrana vnitřního trhu clem, transparentním nástrojem obchodní politiky;
- stabilní podmínky obchodu – společně s ochranou celními tarify je cílem zabezpečení podmínek dovozu a vývozu;
- nepoužívání množstevních omezení – nápomoc výrazného omezení použití této formy ochrany vnitřního trhu a nahrazení člení ochranou;
- ochrana proti nekalé soutěži – nezbytný doplněk již uvedených pravidel, respektování nutnosti zemí chránit se proti obchodním nekalým praktikám.

1.2 Druhy cel

Existuje několik druhů cel, na které lze nahlížet několika způsoby. Dělení cla je pouze teoretické a většinou se jednotlivé druhy neuplatňují v plném rozsahu, jelikož záleží na podmínkách a konkrétní situaci. Jednotlivé druhy pak naplňují různé funkce cla. Podle níže uvedených hledisek lze clo členit na jednotlivé druhy, které EU uvádí a které jsou či mohou být v EU realizovány [3;8;17]:

- Podle směru pohybu zboží (podle druhu obchodní operace)
 - cla dovozní – cla, která jsou vybírána z dováženého zboží a jsou užívána v největší míře;
 - cla vývozní – cla vybíraná při vývozu zboží. Tato cla se v praxi nerealizují, ale jsou zavedena v předpisech EU;
 - cla tranzitní – cla, která se vybírají, pokud zboží prochází státem;
- Podle účelu
 - cla preferenční – v tomto případě se uplatňují zvýhodněné sazby, které preferují zboží dovážené z určitých zemí, nebo zboží ke konečnému použití, bývají používána v rámci Všeobecného systému preferencí Světové obchodní organizace;
 - cla fiskální – cla užívána pro příjem do státního rozpočtu, dnes již však používána pouze okrajově;
 - cla odvetná – cla uvalená na zboží jiného státu za jeho obchodní politiku;
 - cla vyjednávací – prostředek při obchodně-politických jednáních;

- cla vyrovnávací – tato cla zmírňují rozdíly mezi produkcí EU, jež je zatížena horšími podmínkami a dováženým zbožím z lepšího prostředí;
- Podle sazeb
 - cla valorická – sazba cla je procentuální z celní hodnoty zboží;
 - cla specifická – celní sazba je tvořena pevnou částkou k určité fyzické měrné jednotce, např. za tunu či za kus;
 - cla kombinovaná – sazba cla je kombinací procentuální sazby a sazby specifického cla;
 - cla klouzavá – celní sazba je vztažena k ceně zboží a cenovým pohybům na trhu EU;
- Podle způsobu stanovení cla
 - cla autonomní – tato cla jsou stanovena a určována jednostranným rozhodnutím státu nezávisle na mezinárodní smlouvě;
 - cla smluvní – cla jsou stanovena na základě mezinárodních smluv mezi EU a dalšími státy (někdy i seskupení států);
- Podle ochranného účinku
 - antidumpingová cla – clo, které jako samostatný ochranný prvek proti nekalé soutěži odstraňuje umělé snížení ceny dováženého zboží;
 - prohibitivní cla – clo tak vysoké, že zabraňuje dovozu daného zboží;
 - skleníková cla – clo chránící před zahraniční konkurencí nově se rozvíjející sektor domácího hospodářství, dočasné a postupně uvolňované, aby bylo odvětví tlačeno k efektivní výrobě;
 - dodatečná cla – tzv. celní přírážka ke clo stanovenému dle celního sazebníku z ochranných obchodněpolitických důvodů [3;8;17].

1.3 Celnictví v EU

Před vznikem celní unie v roce 1968, tedy před zavedením zóny volného obchodu, existovaly významné překážky obchodu v podobě cel a kvót mezi evropskými zeměmi. Stejně tak uplatňování vlastní obchodní politiky bylo snahou ochránit vlastní trh před zahraniční konkurencí. Vstupem do celní unie byly překážky volného obchodu odstraněny a byl stanoven jednotný celní sazebník, který se uplatňuje při obchodu s nečlenskými státy. Společenské státy

jsou součástí celního území EU, které je vymezeno *Nařízením Rady (EHS) č. 2913/92*, neboli celním kodexem *Společenství*. Celní území EU je, až na malé výjimky, vymezené hranicí téměř totožnou s geografickou a politickou hranicí EU. Celní kontroly jsou prováděny na vnějších hranicích EU s tím, že 80 % z vybraného cla odesílají členské země do rozpočtu EU a 20 % si ponechává členská země na uhrazení nákladů spojených se správou a výběrem cla. Příjem ze cla není pro EU zanedbatelnou položkou, tvoří přibližně 12 % z celkové částky rozpočtu EU [5;14;24;27].

Většina zboží, které je dováženo do EU je podrobováno bezpečnostní kontrole, která zahrnuje rentgen či kontrolu na nedovolenou přepravu osob atd. Dovozce se může rozhodnout, kde nechá své zboží proclít a v této zemi pak zůstává 25 % vybraného cla, i když zboží míří třeba do jiné země. Ačkoli se to může zdát zvláštní, tak je toto rozhodnutí naprosto legální a musí být akceptováno. Některé podvodné společnosti toho mohou využívat. Přestože by měl být výběr celních poplatků jednotný kvůli závaznosti na jednotný celní sazebník, je třeba si uvědomit, že ne vždy je v nákladovém prostoru to, co je deklarováno. Faktura za celní dluh tedy nemusí odpovídat ceně skutečně procleného zboží. Proto zde zůstalo tolik pracovníků Celní správy, aby převzali mnoho nových kompetencí, které v minulosti nevykonávali. Kontrolují zboží, osoby, dopravní prostředky atd. [27]

1.3.1 Celní sazebník TARIC

Celní sazebník se vyhláší nepravdělně formou Nařízení Rady (EHS), a to v souladu s potřebami unie a s aktuálními zájmy. Je základním nástrojem praktické realizace Celního kodexu a představuje ucelený systém, který je založen na kombinaci dvou základních údajů. První je číselné označení zboží a druhé je celní sazební opatření. TARIC je dělen do tříd, které jsou označeny římskými číslicemi a nejsou součástí číselného kódu zboží. V těchto třídách se pak zboží dále dělí do kapitol a podkapitol označených čtyřmístným kódem, a ještě do šestimístných skupin. Kombinované nomenklatura umožňuje přidělení ještě sedmého a osmého místa kódu a v případě potřeby lze kód rozšířit až na dvanáct míst. Přidělování číselného kódu je prováděno v souladu s Nařízením Rady č. 2658/87, které bylo přijato na základě *Mezinárodní úmluvy o harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží*. Ve sloupcích pod čarou jsou pak obsažena konkrétní celní sazební opatření ve formě všeobecné celní sazby, smluvní celní sazby, preferenční celní sazby a jednostranné sazby, která poskytuje snížení dovozního cla u některého zboží [7;14].

V TARICU jsou obsaženy hlavně smluvní celní sazby užívané při obchodování se členy GATT, pokud nejsou uzavřeny smlouvy umožňující jejich celní zvýhodnění. Tyto sazby jsou užívány např. na dovoz z USA, Kanady, Austrálie, Japonska nebo Nového Zélandu. Všeobecné celní sazby uvedené v dílčích poznámkách pod čarou se objevují v TARICU jen výjimečně a jsou užívány pouze pokud jsou nižší než smluvní sazby, pro represivní účely, pokud není znám původ zboží nebo jej dovozce nechce sdělit a doložit [14].

Tabulka 1: Ukázka celního sazebníku

Třída XVIII				
Nástroje a přístroje optické, fotografické nebo kinematografické, měřicí, kontrolní nebo přesné, nástroje a přístroje lékařské a chirurgické; hodinářské výrobky; hudební nástroje části, součásti a příslušenství těchto nástrojů a přístrojů.				
Položka celního sazebníku	Název zboží	JM	Celní sazba v %	
			Všeobecná	Smluvní
9005	Binokulární i monokulární dalekohledy a ostatní optické teleskopy; jejich podstavce a rámy, ostatní astronomické přístroje vyjma přístrojů radioastronomických			
900510	-- Binokulární dalekohledy	NAR	10	2,9
90051010	---- Hranolové dalekohledy	NAR	10	2,9
90051090	---- Jiné než hranolové			

Legenda: NAR – počet kusů; JM – měrná jednotka

Zdroj: Vlastní zpracování dle [14]

První kapitola byla věnována clu. V první části bylo clo definováno. V druhé části byly vysvětleny jeho funkce. První funkcí je funkce ochrany vnitřního trhu, druhou funkcí je funkce fiskální a třetí funkcí je funkce obchodně-politická. V další části byly vyjmenovány druhy cla. Poslední část kapitoly je věnována Celnictví v EU.

2 CELNÍ SPRÁVA ČR

Tato kapitola bude zaměřena na Celní správu České republiky. V druhé části kapitoly bude popsána historie cla od počátku civilizace, přes období válek až k celnictví samostatné České republiky. V poslední části budou vyjmenovány kompetence Celní správy.

2.1 Charakteristika Celní správy ČR

Právní úprava Celní správy České republiky je zakotvena v zákoně č. 17/2012 Sb. Celní správa ČR je řazena do dvou základních stupňů. Prvním stupněm je Generální ředitelství cel se sídlem v Praze a druhý stupeň tvoří celní úřady. Celních úřadů je celkem 15 a nacházejí se v krajských městech, patnáctý celní úřad je umístěn na letišti Václava Havla. Celní správa je bezpečnostní sbor, který zajišťuje výkon kompetencí v oblasti správy cel jako je např. zajištění bezpečnosti zahraničního obchodu, provádění celního řízení, boj proti porušování celních předpisů a ochrana společnosti a životního prostředí. Dále zajišťuje správu některých daní. Činnost Celní správy ČR je podřízena Ministerstvu financí České republiky [2;4;24;30].

Vstup do Evropské unie předurčil současnou podobu Celní správy České republiky. Z pohledu Celní správy však nešlo jen o akt vstupu jako takový, ale hlavně o dlouhodobé sbližování celních postupů a legislativy s evropskými standardy. Jednotný *Celní kodex*, který platí od května roku 2016 pro celé území EU, výrazně změnil pravidla pro osoby a firmy, které dovážejí zboží do Unie. Zároveň také zavedl povinnou elektronickou komunikaci mezi podniky a úřady. Na základě tohoto kodexu byl v České republice schválen nový Celní řád, který sjednocuje postupy pro výkon celního dohledu, celní kontroly a celního řízení, včetně zajištění a vyměření cla a jeho výběr [2].

Ke zrušení pravidelných celních kontrol na hranicích ČR došlo kvůli rozšíření EU a vstupu České republiky do Schengenského prostoru v roce 2007. Došlo tím ke snížení počtu zaměstnanců Celní správy, k úpravě organizační struktury, naopak jí přibyly nové úkoly v oblasti společné zemědělské politiky nebo statistiky obchodu uvnitř EU [2].

2.2 Vývoj celní správy v ČR

Tato část kapitoly bude zaměřena na vývoj Celní správy v České republice. Vývoj bude představen od prvních záznamů o civilizaci, přes období válek až do vzniku samostatné České republiky.

2.2.1 Vývoj celnictví do Třicetileté války

S prvními zmínkami o clech se lze setkat již v záznamech z Mezopotámie. Zmínku o existenci celníků lze také najít v Písmu svatém neboli Bibli. Povolání celníka je nejstarším a bylo židovským okolím opovrhováno. Z dob Velkomoravské říše se zachoval jeden z nejstarších celních řádů tzv. **Raffelstettenský statut**, který byl vytvořen v letech 903–906. Upravoval výši a způsob uvalování cla na zboží v závislosti na cestě či odbytišti a dále také reagoval na stížnosti podávané bavorskými kupci [1;9;12].

Území českého státu v dobách minulých protínalo několik obchodních cest. Jantarová stezka vedoucí z Benátek do oblasti dnešního Polska byla nejvýznamnější. Po další významné Trstenické stezce, spojující západní a východní Evropu, se do Prahy dovážela např. sůl, šperky, vzácné látky či také otroci. Z tohoto zboží plynuly panovníkům velké příjmy. Z Čech se pak vyvážely např. vzácné kožešiny, med, chmel či slad [1;9;12].

V 11. století vnikala řada nových měst, které za Přemysla I. a Přemysla II. posílila a zavedla právo tzv. povinného skladu. Obchodníci byli nuceni jet jen po vyhrazené cestě a město s povinným skladem nesměli minout. V tzv. **ungeltech** pak museli své zboží vyložit, nabídnout k prodeji a zaplatit clo. Ungelt byl vybírán ze zboží dováženého, ale i zemí prováženého. Za nejznámější ungelt je považován Týnský dvůr v Praze za dob, kdy byla Praha hlavní křižovatkou Evropského obchodu [1;9;12].

V první polovině 16. století Ferdinand I. Habsburský reorganizoval celnice tak, aby se clo platilo nejen v Praze, ale i ve všech královských městech a v městech poddaných, protože potřeboval zachránit státní pokladnu. Clo tak bylo vybíráno na 49 celních stanicích. Vývozní clo vysoce překračovalo clo dovozní a v průběhu těchto dob vyšlo několik mandátů, které stanovily cla dovozní a průvozní, jimž celní systém nazvaný **Ferdinandův celní mandát** z roku 1558 zavedl určitý pořádek do vybírání cel [1;9;12].

2.2.2 Vývoj celnictví do roku 1929

Po Třicetileté válce ukončené Vestfálským mírem v roce 1648 se pomalu probouzelo hospodářství a bylo tak potřeba zavést znovu pořádek do rozvrácené celní a mýtní soustavy. Celá země tak byla rozdělena do deseti celních obvodů, kde byla výše cla stanovena celními úřady [1;9;12].

Roku 1737 byl vydán nový celní řád, který znamenal značnou změnu v celní politice zavedením ochranářských cel. Na zboží vyráběné v zemích Rakouské monarchie bylo uvaleno nižší clo, a naopak na zboží dovážené ze zahraničí bylo uvaleno clo vysoké.

Na základě nového celního sazebníku z roku 1752, který stanovoval 30 až 100 % cla pro zboží dováženého ze Slezska na Moravu a do Čech přerostla celní politika v celní válku známou jako Sedmiletá válka, která se konala v letech 1756-1763. Další celní řád v roce 1775 úplně odstranil celní hranice mezi většinou zemí Rakouské monarchie [1;9;12].

Revoluční léta 1848-1849 znamenala základní přelom v rakouské monarchii. Bilance Rakouského zahraničního obchodu se přehoupla do hluboké pasivity. V roce 1850 se tak vytvořil jednotný vnitřní trh rakouské monarchie, který zrušil celní unii mezi Uhrami a západní částí říše. Liberalistická opatření vyústila v nový celní řád z roku 1851, ve kterém byla odstraněna hlavní dovozní a vývozní omezení. Nový řád byl velkým pokrokem. Dosavadní z roku 1838 měl 654 položek a nový pouze 338. Dřívější celní poplatky byly až z 2 000 zlatých sníženy na 600 zlatých za jednu položku [1;9;12].

13. února 1906 Rakousko-Uhersko přijalo nový autonomní tarif, který zpřísnil celní ochranu a rozšířil celní povinnosti. Na zemědělské a mlynářské výrobky byly zvýšeny celní sazby, a tak z toho měli právě statkáři největší výhodu. U průmyslového zboží se cla také zvýšila, což způsobovalo výhodu železářům. Tyto výhody vedly k další celní válce se Srbskem, kdy byly uzavřeny hranice srbskému dovozu a tím byla ovlivněna prestiž Rakouska-Uherska na Balkáně [1;9;12].

28. října 1918 po vzniku Československa byl převzat správní systém Rakouska-Uherska, a to znamenalo převzetí celního monopolního řádu z roku 1835, zákona o celním sazebníku z roku 1906 s prováděcím nařízením a také třicátkový řád z roku 1788 platný na území Slovenska a Podkarpatské Rusi [1;9;12].

Po vzniku nového Československa začali odcházet němečtí obyvatelé, kteří odnášeli důležité potraviny. Proto bylo nutné stabilizovat hranice a vytvořit novou celní soustavu úradů. V roce 1919 byl vydán nový zákon o celním území a vybírání cla, který stanovil samostatné celní území, výhradní právo státu vybírat celní dávky a podrobovat zboží zahraničního obchodu celnímu řízení. Všeobecná celní sazba pro československé celní území, která byla přílohou tohoto zákona, obsahovala 657 sazebních čísel a pouze jediné číslo bylo na hadry a jiné věci k výrobě papíru. Ostatní zboží, které nebylo uvedeno, bylo od cla osvobozeno a jednalo se hlavně o nedostatkové zboží [1;9;12].

Martincův celní zákon, ve kterém byly zavedeny nové podstatné celní úpravy, byl schválen 14. července 1927 pod číslem 114 Sbírkou zákonů a nařízení. Zákon upravoval pouze postupy pro převoz zboží přes celní hranici a postup při jeho vyclívání. Další části celní oblasti, hospodářský účel a funkce cla, byly upravené celním tarifem v sazebníku. Celní právo bylo upraveno v prvních pěti hlavách celního zákona. V Hlavě I. bylo zavedeno právo státu vybírat clo na vyvážené a dovážené zboží a dále pak zde byly vymezeny základní pojmy celního práva jako je celní území, zboží, poplatník cla atd. V Hlavě II. byla obsažena nová úprava organizace Celní správy a vymezení jejích orgánů jako je *ustanovení o ochraně svobody osobní a domovní v případech zásahů orgánů celní správy*. V Hlavě III. byla ustanovení rozdělena do tří oddílů. V prvním oddílu bylo ustanoveno omezení přestupu státních hranic, povinnost účasti na celním řízení, v druhém oddílu byly uvedeny všechny formy celního řízení a třetí oddíl obsahoval zvláštní ustanovení pro vodní, železniční, cestovní a poštovní styk. V Hlavě IV. bylo zavedeno ustanovení o platební povinnosti, v Hlavě V. pak byl vysvětlen postup správního řízení. Poslední dvě hlavy tohoto zákona obsahovaly trestní a obvyklá ustanovení o účinnosti zákona. Martincův celní zákon, který byl jedním z nejmoderněji pojatých celních zákonů ve světě, vstoupil v účinnost 1. ledna 1928 a zrušil tak všechna minulá ustanovení upravující celní právo [16].

2.2.3 Vývoj celnictví do vzniku samostatné České republiky

Velká hospodářská krize, která panovala v letech 1929-1933 vyvolala novou vlnu protekcionismu. Země se uzavíraly před dovozem a uzavíraly krátkodobé provizorní obchodní smlouvy. Československá republika používala mnoho obchodně politických opatření, ale za nejvýznamnější změnou v celním tarifu stálo zvýšení cel na obilí, mouku, mlýnské výrobky a zavedení cel na maso a dobytek. Vyvrcholením této celní politiky bylo zřízení obilního monopolu v roce 1934. Československý obchod byl podporován řadou dalších obchodně-politických opatření jako například dvojí devalvace koruny s viditelnějšími výsledky až v roce 1936 nebo státní záruky za exportní úvěry. Všechna opatření obchodní politiky s určitými změnami zůstaly až do zániku Československé republiky a dřívější význam cel nikdy nebyl obnoven [9;12].

15. března 1939 Německo ovládlo Československo a vznikl Protektorát Čechy a Morava. 1. října 1940 vstoupila v platnost celní unie Protektorátu Čechy a Morava s Německem. Tím byl zrušen dosavadní celní sazebník a místo něho byl zaveden říšský sazebník. Zavedením

volného platebního styku s Německem znamenalo ztrátu významu koruny jako mezinárodního platidla [9;12].

Porážkou nacistického Německa došlo k převzetí soustavy úřadů v takovém uspořádání, jaké bylo 29. září 1938. Vrcholným orgánem Celní správy bylo ministerstvo financí a 31. prosince 1945 prezident republiky zrušil dekretem všechna všeobecná cla stanovená sazebníkem na dovoz kromě tabáku a tabákových výrobků, kávy, čaje, koření, mandlí a ananasu. V roce 1947 byla v Ženevě vytvořena *Všeobecná dohoda o clech a obchodu*, ke které se Československo v roce 1948 přidalo a v následujících dvou letech se mu podařilo získat nové celní úlevy [1;12;15].

K začlenění Celní správy do resortu ministerstva zahraničního obchodu v roce 1952 vedlo vytvoření monopolu Československého zahraničního obchodu již v roce 1948. Organizace Celní správy tím byla zjednodušena a rozdělena pouze do dvou stupňů: Ústřední Celní správa a celnice. Nová funkce cla a úkoly spojené s ní byly zavedeny v celním zákoně č. 36/1953 Sb., který nahradil celní úpravu zákona z roku 1927. Byl zaměřen na ochranu a podporu zahraničního obchodu Československa, který musel být pod celní kontrolou a stanovil státní orgánu zajišťující tuto kontrolu. Zákon byl rozdělen do šesti hlav a 56 paragrafů. Jeho součástí bylo také 5 celních řádů, které upravovaly postup celního řízení pro určité druhy doprav. Tento zákon plnil svoji funkci až do roku 1974 [1;12;15;32].

Nový celní zákon č. 44/1974, který byl přijat Federálním shromážděním ČSSR 1. ledna 1975, byla vyjádřena nová úloha celnictví v období budování socialismu. Upravoval organizaci a působnost orgánů Celní správy, cla a celní sazebníky, celní kontrolu a celní řízení, odpovědnost osob a organizací při porušení celních předpisů. Nejdůležitější změnou v tomto zákoně je vymezení pojmu „zboží“. Dříve se v celním zákoně pojmem „zboží“ myslely všechny movité hmotné předměty včetně peněz, listin a cestovních potřeb. V novém zákoně pojem „zboží“ zahrnoval všechny movité věci i hodnoty, které upravovaly předpisy o devizovém hospodářství. Tento zákon byl do roku 1989 jednou novelizován a poté ještě čtyřikrát, až byl 1. ledna 1993 zrušen [1;12;15;33].

2.2.4 Vývoj celnictví po vzniku samostatné České republiky

Celní zákon č. 44/1974 Sb. byl nahrazen 1. ledna 1993 po vzniku České republiky zákonem č. 13/1993 Sb. Tento zákon, který je doposud platný, upravoval organizaci Celní správy a její úkoly. Jeho součástí byl nový celní sazebník, který sloužil k řazení zboží pomocí tzv. kombinované nomenklatury. To znamená popis a číselné označení zboží shodné s celními

sazebníky ostatních evropských zemí. Vznikem celní unie mezi českou a Slovenskou republikou byly vyřešeny hraniční nerovnosti mezi oběma státy a tím došlo k odstranění významných obchodních překážek, volnějšímu pohybu osob nebo jednodušší přepravě zboží přes hranice. Významným bodem bylo schválení zákona č. 113/1997 Sb., který se vztahoval na problematiku vyměřování, vybírání a vymáhání cla, zajišťování celního dluhu a způsobu stanovení celní hodnoty zboží [1;12;29].

Česká republika vstoupila 1. května 2004 do Evropské Unie, která je považována za jedno z nejvýznamnějších uskupení světa. Platí zde čtyři základní věci, jimiž jsou volný pohyb zboží, služeb, osob a kapitálů. To znamená přístup na vnitřní trh bez jakýchkoliv cel, omezení a limitování. Zákon č. 104/2011 Sb. pak doplnil a zpřesnil některá ustanovení zákona z roku 1993 kvůli závaznému dokumentu pro všechny státy Evropské unie *nařízení Rady EHS č. 2913/1992* neboli celní kodex *Společenství*. Toto nařízení upravuje obecná pravidla a postupy opatření v rámci obchodu se zbožím mezi EHS a třetími zeměmi. Pro Českou republiku je dalším významným předpisem zákon č. 185/2004 Sb., který obsahuje údaje o organizačním uspořádání Celní správy a vyhláška č. 200/2004 Sb., která obsahuje statistiky o vyváženém a dováženém zboží, a také způsob sdělování údajů o obchodu mezi ČR a ostatními členskými státy EHS, tzv. systém *Intrastat* [1;12;31].

2.3 Kompetence Celní správy ČR

Mezi hlavní úkoly Celní správy České republiky se řadí zajišťování bezpečnosti zahraničního obchodu, ochrana společnosti a životního prostředí, provádění celního řízení a boj proti porušování celních předpisů. Celní správa tedy chrání a reguluje domácí trh formou výběru cla z dováženého zboží a dohlíží nad tím, aby toto zboží neohrožovalo životy nebo zdraví lidí či zvířat. V rámci jednotného celního území EU činnosti Celní správy spadají do systému celního dohledu nad zbožím a při těchto činnostech postupuje dle jednotných celních předpisů Společenství, jako je *Celní kodex Společenství*, *systém osvobození od dovozního cla* a *Společný celní sazebník Společenství*. Celní správa ČR má 16 různých kompetencí, které budou níže popsány [2].

První kompetencí Celní správy je **clo a celní řízení**, kdy je Celní správou vyměřováno a vybíráno clo u zboží dováženého ze zemí mimo EU. Stejně postupuje i u zboží vyváženého a prováženého Českou republikou. Zda bude zboží propuštěno na celní území EU, a v jakém režimu, se rozhoduje v celním řízení. Při této kontrole se zjišťuje, zda byly dodrženy všechny zákazy či omezení, obchodně-politická opatření a řízení o porušení celních předpisů.

Na základě celních prohlášení je vybíráno clo, kdy 80 % jde do rozpočtu EU jako tzv. „tradiční vlastní zdroj“ a 20 % zůstává v rozpočtu České republiky. Vzhledem k tomu, že Česká republika sousedí pouze se státy EU, kromě mezinárodních letišť, tak je většina dováženého zboží na hranicích EU propuštěna příslušnou Celní správou do režimu tranzitu. Po dopravení zboží do ČR pak příslušný celní úřad provádí finální celní řízení. To je důvodem existence české Celní správy vykonávající svoji tradiční roli [2;24].

Pod **správu spotřebních a ekologických daní** patří daň z minerálních olejů, daň ze surového tabáku a tabákových výrobků, daň z lihu, piva, vína a meziproductů, daň z elektřiny, zemního plynu a některých dalších plynů a daň z pevných paliv. Kromě vybírání již zmíněných daní se do této kompetence také řadí např. výdej tabákových nálepek, povolování daňových skladů, kontrola zařízení pro výrobu alkoholu a alkoholických nápojů a další činnosti [2;24].

Dále Celní správa **kontroluje Intrastat**, který sleduje fyzický pohyb zboží mezi plátcí DPH Evropských zemí. Pokud během jednoho kalendářního roku firma či podnikatel v rámci své obchodní činnosti v EU převezou zboží v hodnotě přes 12 milionů Kč přes hranice ČR, tak musí o těchto platbách souhrnně informovat statistický úřad. Pomocí speciální webové stránky, která je na webu Celní správy ČR se takové hlášení provádí. Následné splnění povinnosti tzv. zpravodajských jednotek, tedy firem a podnikatelů, rovněž kontroluje Celní správa [10;24].

Důležitou součástí práce Celní správy je **trestní řízení**. Pokud Celní správa odhalí stanovené trestné činy, jako je krácení některých daní, nelegální přeprava drog a zbraní nebo porušení práv k ochranné známce, pak prověřuje podezření, zda k trestnému činu vůbec došlo, zjišťuje pachatele trestného činu, opatřuje důkazy o tom, kdo a za jakých okolností trestný čin spáchal. Většina těchto případů je poté předána Policii ČR, která zahájí vyšetřování. Při určitých podmínkách může Celní správa pokračovat v přípravném trestním řízení a poté případ předat až státnímu zástupci k rozhodnutí, zda žalobu podat či ne. K této činnosti má Celní správa pravomoci, např. odposlechy, sledování osob či věcí nebo využívání informátorů [2;24].

Kontrola mýta a dálničních nálepek patří mezi součást práce Celní správy. Při této činnosti pracovníci Celní správy kontrolují platbu mýtného za užití zpoplatněných silnic a dálnic u vozidel nad 3,5 t. Dále kontrolují, zda mají osobní vozidla a autobusy nalepený dálniční kupón při jízdě po dálnici. Poplatky za dálniční kupóny ani vlastní mýtné Celní správa nevybírání [2;24].

Za **vybíráním a vymáháním pokut a některých poplatků** také může stát Celní správa. Pokud poplatky, které byly uloženy jinými správními orgány, dosud nebyly zaplacené, může je

Celní správa vymáhá. Může se jednat například o pokuty uložené Policií ČR, které se dostaly do blokového řízení a nebyly zaplacený, nebo o poplatky za odběr podzemních vod či za znečišťování podzemních vod [2;24].

Celní správu lze potkat v hernách při **kontrole hazardních her a dodržování zákazu reklamy na nepovolené nebo neohlášené hazardní hry**. Při takové kontrole je Celní správou zjišťováno, zda byly splněny všechny povinnosti pro provoz, povolení od ministerstva financí a příslušné obce. Součástí této kontroly je také zjišťování, zda nedochází k nabízení nepovolených her na internetu a odhalování nelegálních hracích automatů [24].

Provádění **kontroly evidence tržeb (EET)** zahrnuje, zda podnikatel, kterému bylo zaplaceno za zboží či služby v hotovosti, splnil povinnost zaslání datové zprávy o této platbě příslušnému finančnímu úřadu a vystavil zákazníkovi účtenku. Kontroluje se také obsah identifikačního kódu na účtence či zda je v místě vydávání účtenek viditelně oznámeno o povinnosti evidovat tržby [24].

Celní správa **kontroluje nelegální zaměstnávání u cizinců**, kteří jsou ze zemí mimo EU. Kontroluje se pracovní povolení pro Českou republiku a jejich platnost. Zaměstnavatelé, kteří takovéto zaměstnance přijímají, musí vyplnit informační povinnost vůči úřadu práce. Pokud Celní správa zjistí nějaká porušení, tak tyto informace předá inspektorátu práce, který zahájí správní řízení [2;24].

Na letištích, ale i ve vnitrozemí se Celní správa zaměřuje na **odhalování přepravy drog a jejich prekurzorů**. Prekurzory jsou látky, které se používají na výrobu drog. Celní správa tak kontroluje, zda k této nelegální přepravě nedochází [24].

Důležitou částí práce Celní správy je **ochrana práv duševního vlastnictví**. Pokud existuje podezření, že přepravované zboží porušuje práva k duševnímu vlastnictví, tak jej Celní správa může zadržet a nepropustit na území EU. Nejčastěji se jedná o neoprávněně registrovanou značku ochranné známky. Podobným způsobem, jako při přestupu přes vnější hranici EU, může Celní správa zasáhnout i na vnitřním trhu. U zboží porušujícího práva k duševnímu vlastnictví Celní správa zajišťuje jeho zabavení a následné zničení. Za určitých okolností, po odstranění autorské známky, může být zboží poskytnuto na humanitární účely [2;24].

Po ochranně duševního vlastnictví se také Celní správa stará o **ochranu volně žijících druhů zvířat a rostlin**. Podmínky o nakládání ohrožených volně žijících druhů a výrobků z nich stanovuje *úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin*. Některý obchod lze provádět na základě speciálního povolení

a některý obchod provádět nelze. Celní správa kontroluje tyto podmínky při přestupu státních hranic a při zjištění porušení toto zboží nepropustí. Nepříjemným se to může stát cestujícím při návratu z dovolené, pokud si chtějí dovézt větší množství korálů či lastur [2;24].

Kontrola převozu finanční hotovosti je další činností Celní správy. Pokud je přes hranice EU převážena hotovost větší než 10 000 EUR a jejich ekvivalent, jiné hodnoty, které mohou složit jako platební prostředek, např. zlato nebo diamanty, cestující má povinnost to nahlásit. Pokud Celní správa při kontrole zjistí, že povinnost nahlášení není splněna, tak může tuto hotovost zajistit [24].

V České republice existuje stanovená maximální částka, kterou lze poskytnout v hotovosti. Tato částka je 270 000 Kč a pokud je částka vyšší, tak musí být zaplacená bezhotovostně. Pokud Celní správa při **kontrole omezení plateb v hotovosti** zjistí porušení povinnosti, tak může udělit pokutu [2;24].

Při **kontrolách v oblasti silniční dopravy** se Celní správa zaměřuje zejména na plnění podmínek pro přepravu nebezpečných nákladů jako je přeprava kyselin, benzinů, jedů apod. Dále se pracovníci zaměřují na dodržování přestávek a doby řízení řidičů kamionové dopravy nebo na dodržování povolené hmotnosti přepravovaného nákladu [2;24].

Celní správa také kontroluje dodržování **zákazů a omezení bezpečnostního charakteru**. Jedná se o převoz, vývoz, dovoz i průvoz přes hranice EU i ČR. Kontroluje zboží v oblastech střelných zbraní, střeliva, výbušnin, zbraní, vojenského materiálu, výrobků jejichž držení je z bezpečnostních důvodů omezeno, zboží dvojího užití, radioaktivních látek a materiálu, chemických zbraní, mučicích nástrojů, biologické agens a toxinů. Do této kategorie se může dostat také zboží, pokud by mělo dojít k dovozu do zemí či vývozu z nich, na které jsou uvaleny mezinárodní sankce [24].

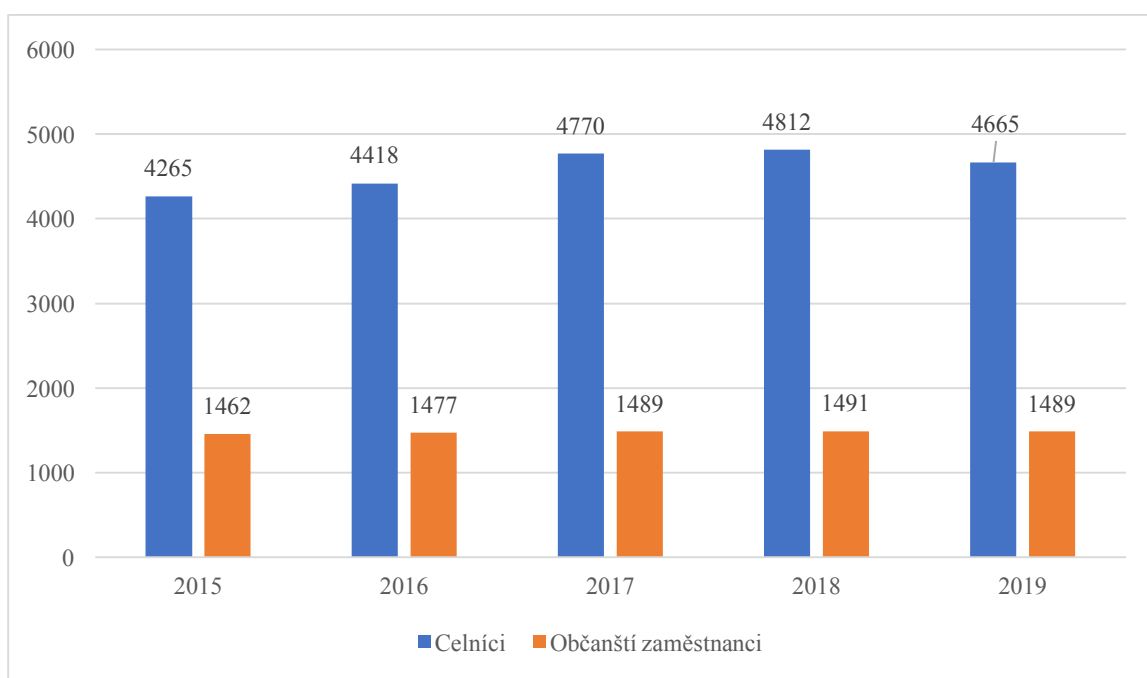
Druhá kapitola byla věnována Celní správě ČR. Nejdříve byla Celní správa charakterizována, následně byl popsán vývoj Celní správy až do počátku samostatné České republiky. V poslední části kapitoly bylo vyjmenováno a stručně charakterizováno 16 kompetencí Celní správy.

3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ CELNÍ SPRÁVY ČR

Třetí kapitola se věnuje analýze hospodaření Celní správy ČR. První část kapitoly popisuje zaměstnance Celní správy, jejich vývoj, strukturu a roční výdaje na platy. Ve druhé části kapitoly jsou analyzovány příjmy Celní správy a jejich struktura. Další část se věnuje analýze výdajů Celní správy a jejich částí. V poslední části jsou zřehledněny pohledávky Celní správy.

3.1 Zaměstnanci Celní správy ČR

V Celní správě vznikají dva typy pracovních poměrů. První je zaměstnanecký poměr, který se řadí na úroveň občanský zaměstnanec a druhý je služební poměr, který je řazen na úroveň příslušník bezpečnostního sboru. Služební poměr je upraven zákonem č. 361/2003 Sb. Zaměstnanci ve služebním poměru nejsou odměňováni mzdou, ale platem a výše odměn je stanovena prostřednictvím platových tabulek rozdělených do jednotlivých stupňů a tříd. Zařazení do stupňů se dělí dle doby započítané praxe a do tříd se řadí dle náročnosti vykonávané práce. Uchazeč o služební poměr musí splňovat podmínku 18 let věku, musí mít čistý trestní rejstřík, musí být způsobilý k právním úkonům, zdravotně způsobilý, osobnostně způsobilý a fyzicky způsobilý, musí mít minimálně střední vzdělání s maturitou a nesmí být členem politické strany nebo politického hnutí [11;20;26].

Obrázek 1: Vývoj počtu zaměstnanců Celní správy ČR

Zdroj: Vlastní zpracování dle [18;19;20;21;22]

Z obrázku 1 je patrné, že se od roku 2015 do roku 2018 počty občanských zaměstnanců i příslušníků bezpečnostního sboru (celníků) zvyšovaly. V roce 2019 se však počet zaměstnanců i celníků snížil z důvodu poklesu rozpočtu Celní správy na služební platy a příjmy. Meziročně se počet systematizovaných míst snížil, přičemž v roce 2019 došlo k poklesu celkově o 149 pracovních míst, z toho bylo 147 míst kategorie celník a 2 místa v kategorii Administrativně technický zaměstnanec.

Tabulka 2: Struktura zaměstnanců Celní správy

	2015	2016	2017	2018	2019
Vzdělání					
vysokoškolské	38,6 %	39,7 %	41,1 %	41,5 %	41,9 %
středoškolské	61,1 %	59,9 %	58,6 %	57,8 %	57,3 %
základní	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,8 %	0,8 %
Věková struktura					
méně než 25 let	1,5 %	1,7 %	2,4 %	2,8 %	2,5 %
25-34	13,2 %	13,0 %	13,8 %	14,9 %	15,7 %
35-44	38,4 %	34,7 %	31,4 %	28,9 %	28,0 %
45-54	36,5 %	39,5 %	40,1 %	40,4 %	39,7 %
55-64	9,8 %	10,4 %	11,4 %	12,2 %	13,1 %
65 a více	0,6 %	0,7 %	0,9 %	0,9 %	1,0 %
průměrný věk	43,5	44,6	44,2	44,7	44,7
Délka pracovního a služebního poměru					
méně než 5 let	11,5 %	13,9 %	19,8 %	21,3 %	22,5 %
5-9 let	13,1 %	9,7 %	10,0 %	7,7 %	7,2 %
10-19 let	30,6 %	28,4 %	26,1 %	22,5 %	24,0 %
více než 20 let	44,8 %	48,0 %	44,1 %	48,6 %	46,3 %
Počet systematizovaných míst skutečnost k 31. 12. 2019	5 727	5 895	6 259	6 303	6 154

Zdroj: Vlastní zpracování dle [22]

Zaměstnanci se středoškolským vzděláním byli nejpočetnější skupinou pracovníků Celní správy v roce 2019, ale i dlouhodobě, přestože se podíl těchto zaměstnanců snížil. Naopak u zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním se počet v roce 2019 oproti roku 2018 zvýšil a počet zaměstnanců se základním vzděláním zůstal na úrovni roku 2018. V rámci věkové struktury v roce 2019 nedošlo oproti roku 2018 k významným změnám věkového zastoupení. Největší podíl zaměstnanců v roce 2019, ale i dlouhodobě, zaujímal věková skupina 45-54 let, a naopak nejmenší částí byla věková skupina 65 a více let. Průměrný věk zaměstnanců v roce 2019 byl 44,7 let a zůstal tak na úrovni roku 2018. Z pohledu délky trvání pracovního nebo služebního poměru Celní správy nejpočetnější skupinu tvoří zaměstnanci, jejichž pracovní poměr trvá více než 20 let. V průběhu roku 2019 však Celní správa zaznamenala zvýšený počet odchodů zaměstnanců, který byl způsobený v nejvyšší míře věkovou strukturou zaměstnanců, resp. jimi odpracovanou dobu služebního poměru. Pokud zaměstnanci dosáhnou 25 let služebního poměru, tak mají nárok na 45-50 % měsíčního služebního příjmu jako výsluhový příspěvek.

Tabulka 3: Roční výdaje na platy zaměstnanců (v mil. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	2 218,8	2 317,0	2 772,7	3 063,2	3 016,5
Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech	459,7	475,0	538,1	563,1	575,4
Platy zaměstnanců bezpečnostních sborů a ozbrojených sil ve služebním poměru	1 747,8	1 833,0	2 224,1	2 490,4	2 431,0

Zdroj: Vlastní zpracování dle [18;19;20;21;22]

V tabulce 3 jsou uvedeny roční výdaje na platy zaměstnanců v pracovním poměru a následně i platy zaměstnanců bezpečnostních sborů. Z tabulky je zřejmý rostoucí trend až do roku 2018, v roce 2019 tyto výdaje klesly kvůli sníženému limitu v rozpočtu na platy zaměstnanců, který souvisí i s jejich odchodem.

Rozpočet na **platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci** byl v průběhu roku 2019 snížen o 71,5 mil. Kč a částka klesla na 2 989,7 mil. Kč. Do rozpočtu však byly zapojeny

NNV v částce 61,2 mil. Kč a mimorozpočtové prostředky ve výši 0,1 mil. Kč. Konečný rozpočet činil 3 051 mil. Kč. Skutečné výdaje na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci v roce 2019 činily 3 016,5 mil. Kč a v porovnání s rokem 2018 tyto výdaje klesly o 46,7 mil. Kč, to je o 1,5 %.

V rozpočtu na **platy zaměstnanců v pracovním poměru** bylo vymezeno 580,3 mil. Kč. V průběhu roku byl tento rozpočet navýšen o NNV ve výši 0,1 mil. Kč a celkový rozpočet na tuto oblast tak činil 580,4 mil. Kč. Skutečné výdaje na platy zaměstnanců v pracovním poměru v roce 2019 činily 575,5 mil. Kč. Průměrný přepočtený počet zaměstnanců v pracovním poměru byl 1 435 zaměstnanců a průměrný plat v této kategorii byl 33 417 Kč.

V další části rozpočtu na **platy zaměstnanců bezpečnostních sborů a ozbrojených sil ve služebním poměru** bylo schváleno 2 471,9 mil. Kč. V průběhu roku 2019 došlo k jeho snížení na 2 399,3 mil. Kč, ale byl následně navýšen o 60,7 mil. Kč z NNV, a tak byl konečný na částce 2 460 mil. Kč. Skutečné výdaje byly v roce 2019 v této části 2 431 mil. Kč. Průměrný přepočtený počet celníků činil 4 190 a průměrný plat v této kategorii byl 48 345 Kč, to je o 625 Kč méně než v roce 2018. Za tak vysokou meziroční změnou stálo nařízení vlády č. 263/2018 Sb., nařízení vlády č. 304/2018 Sb., snížení limitu funkčních míst v kategorii příslušníků celní správy a velmi vysoká neobsazenost funkčních míst v kategorii příslušníků celní správy.

Na **ostatní platby za provedenou práci** bylo v rozpočtu na rok 2019 schváleno 9 mil. Kč a následně zvýšeno na 10 mil. Kč. Dále byl rozpočet navýšen o NNV v částce 0,5 mil. Kč a o mimorozpočtové prostředky ve výši 0,1 mil. Kč. Konečná částka v rozpočtu tak byla 10,6 mil. Kč a její skutečné čerpání se zastavilo na částce 10,2 mil. Kč.

3.2 Výdaje Celní správy ČR

Výdaje Celní správy ČR se dělí do dvou skupin. První skupina jsou kapitálové výdaje, do kterých se řadí například pořízení nehmotného investičního majetku či pořízení hmotného investičního majetku, jako je pořízení strojů, přístrojů a zařízení, rekonstrukce budov, nákup dopravních prostředků nebo pořízení výpočetní techniky. Druhou skupinou jsou běžné výdaje, které jsou vyšší než kapitálové, a řadí se do nich např. platy zaměstnanců, ostatní osobní výdaje, povinné pojistné placené zaměstnavatelem, převody z Fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP) či celkové sociální dávky.

Tabulka 4: Vývoj skutečných výdajů (v mil. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Běžné výdaje	4 106,3	5 312,7	5 031,9	5 528,5	5 590,3
Kapitálové výdaje	329,8	392,9	388,5	479,3	504,0
Celkem	4 436,1	5 705,6	5 420,4	6 007,8	6 094,3

Zdroj: Vlastní zpracování dle [18;19;20;21;22]

Mezi roky 2015-2019 došlo k růstu výdajů Celní správy, přičemž výjimkou je rok 2017. Je nutné přihlídnout k mimořádné úhradě EU v roce 2016, povinnosti uhradit zpětně od 1. ledna 2014 rozdíl ve výši 5 % podílu na clech v částce 1 029,5 mil. Kč. Pokud by se tato částka odečetla, byly by výdaje v roce 2016 pouze 4 283,3 mil. Kč a tím by byl zachován rostoucí trend ve sledovaném období zaznamenaný do tabulky 4.

V rozpočtu Generálního ředitelství cel (GŘC) na rok 2019 byla schválena částka pro kapitálové výdaje ve výši 452,2 mil. Kč. Bylo také stanovené povolené překročení rozpočtu o zapojené profilující nároky z nespotřebovaných výdajů (NNV) v částce 421 mil. Kč a o mimorozpočtové prostředky ve výši 26,2 mil. Kč, dohromady tedy o 447 mil. Kč. Částka v rozpočtu se tím vyšplhala na 899,3 mil. Kč, ale skutečné kapitálové výdaje činily 504 mil. Kč, to znamená pouhých 56,1 %.

Tabulka 5: Čerpání kapitálových výdajů v roce 2019 (v mil. Kč)

	Částka
Pořízení nehmotného investičního majetku	196,0
Pořízení hmotného investičního majetku	308,0
rekonstrukce budov, objektů a dokončení nových objektů	37,6
pořízení strojů, přístrojů a zařízení	73,5
nákup dopravních prostředků	165,8
pořízení výpočetní techniky	31,2
Nákup pozemků	0,0
Celkem	504,0

Zdroj: Vlastní zpracování dle [22]

Součástí kapitálových výdajů je pořízení nehmotného investičního majetku, které v roce 2019 činilo celkem 196 mil. Kč. V roce 2018 má tato položka kapitálových výdajů pouze 162 mil. Kč. Pořízení hmotného investičního majetku stálo v roce 2019 308 mil. Kč, z toho rekonstrukce budov, objektů a dokončení nových objektů stálo 37,6 mil. Kč, pořízení strojů, přístrojů a zařízení bylo v ceně 73,5 mil. Kč, nákup dopravních prostředků stál 165,8 mil. Kč a pořízení výpočetní techniky stálo 31,2 mil. Kč. Na nákup pozemků nebyly v roce 2018 ani 2019 uvolněny Celní správou žádné výdaje.

V rozpočtu GŘC na rok 2019 byla pro běžné výdaje schválena částka pro běžné výdaje ve výši 5 469,4 mil. Kč. V průběhu roku však byl rozpočet navýšen o NNV v částce 235,5 mil. Kč a dále o prostředky z rezervního fondu ve výši 5 mil. Kč. Celkový upravený rozpočet na běžné výdaje v roce 2019 byl tedy 5 748,3 mil. Kč. Skutečné běžné výdaje byly v roce 2019 5 590,3 mil. Kč, což je 97,3 % z rozpočtu. V porovnání s rokem 2018 jsou tyto výdaje vyšší o 61,8 mil. Kč, to je 1,1 %.

Největší částí běžných výdajů jsou osobní výdaje, které zahrnují výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci, pojistné, příděl FKSP a sociální dávky. V roce 2019 Celní správu tyto výdaje vyšly na 4 784 mil. Kč, což je 78,5 % z celkových výdajů a 85,6 % výdajů běžných. V roce 2018 byly tyto náklady nižší o 98,7 mil. Kč méně, to znamená o 2,1 %.

Výdaje na **pojistné**, které zahrnuje sociální zabezpečení hrazené zaměstnavatelem a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (SPZ), byly schváleny ve výši 1 040,8 mil. Kč. Následně byly sníženy na 1 016,4 mil. Kč a posíleny o NNV v částce 20,7 mil. Kč a o mimorozpočtové zdroje ve výši 0,02 mil. Kč. Konečný rozpočet tak činil 1 037,1 mil. Kč a skutečné výdaje byly 1 025,5 mil. Kč, v porovnání s rokem 2018 nižší o 15,8 mil. Kč.

Výdaje na **sociální dávky** byly v roce 2019 celkem 681,9 mil. Kč. Do této skupiny výdajů patří např. nemocenské dávky pro celníky, peněžní pomoc v mateřství, odchodné, výsluhový příspěvek či úmrtné. V porovnání s rokem 2018 jsou tyto výdaje vyšší o 158,9 mil. Kč, což představuje 31,6 %. V roce 2019 nebylo z rozpočtu vyčerpáno 3,8 mil. Kč, které dle rozpočtových pravidel nepatří do NNV.

V roce 2019 se počet osob pobírajících výsluhový příspěvek zvýšil oproti roku 2018 o 268 osob, celkem jich příspěvek pobíralo 4 832 osob. Výdaje na tyto příspěvky činily v roce 2019 celkem 522,7 mil. Kč. Průměrný výsluhový příspěvek činil 10 169 Kč a bylo jich vyplaceno 51 401 dávek. Současně vyplácené odchodné v roce 2019 bylo vyplaceno 417 bývalým celníkům v průměrné výši 323 774 Kč, celkem 135 mil. Kč.

Tabulka 6: Vývoj výdajů na výsluhový příspěvek v Kč

	2015	2016	2017	2018	2019
Počet osob	3 920	3 983	4 031	4 114	4 832
Průměrná výše	8 638	8 715	8 915	9 288	10 169
Celkem (v mil. Kč)	405	414,2	430,4	456	522,7

Zdroj: Vlastní zpracování dle [18;19;20;21;22]

V roce 2019 nastala nutnost navýšení finančních prostředků v souvislosti s nárůstem odchodů ze služebního poměru. Na základě toho byla provedena analýza čerpání výdajů na sociální dávky a výsledkem bylo potřebné navýšení finančních prostředků na sociální dávky o 148,3 mil. Kč. Z následné kalkulace vyplynulo, že není možné pokrýt 35 mil. Kč určené na odchodné a bylo zažádáno o navýšení rozpočtu běžných výdajů o 35 mil. Kč z Vládní rozpočtové rezervy. Prostředky byly následně zcela vyčerpány a v rámci vlastních zdrojů GŘC byly věcné výdaje alokovány ve výši 16,2 mil. Kč a převedeny do sociálních dávek. Návazně na tyto události bylo nutné zajistit 97 mil. Kč, které byly převedeny v rámci průřezových závazných ukazatelů. Jelikož mělo dojít ke změně částky závazného ukazatele „Sociální dávky“ nad 10 %, bylo nutné schválení této změny Rozpočtovým výborem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Po schválení byl snížen rozpočet ukazatele „Výdaje na činnost celní správy“ ve prospěch ukazatele „Sociální dávky“ a výsluhové příspěvky byly vyplaceny ve výši 522,7 mil. Kč.

Tabulka 7: Vývoj výdajů na odchodné v Kč

	2015	2016	2017	2018	2019
Počet osob	72	113	101	173	417
Průměrná výše	191 184	195 889	207 300	261 885	323 774
Celkem	13,8 mil.	22,3 mil.	20,9 mil.	45,3 mil.	135 mil

Zdroj: Vlastní zpracování dle [18;19;20;21;22]

Rozpočet na **ostatní běžné výdaje** činil 769 mil. Kč. V průběhu roku 2019 byl snížen rozpočtovými opatřeními o 14 mil. Kč, ale opět navýšen o uvolněné NNV v částce 152,3 mil. Kč a o mimorozpočtové prostředky ve výši 5 mil. Kč na následnou konečnou částku 912,2 mil. Kč. Skutečně však bylo vyčerpáno 806,4 mil. Kč a oproti roku 2018 tyto výdaje klesly o 36,9 mil. Kč, což je 4,4 %.

Tabulka 8: Čerpání ostatních běžných výdajů v roce 2019 (v mil. Kč)

	Částka
Nákup služeb	331,7
Materiálové výdaje	162,3
Ostatní nákupy	106,6
Nákup vody, paliv a energie	107,5
Ostatní položky	96,2

Zdroj: Vlastní zpracování dle [22]

Pod položku nákup služeb patří služby poštovní, na které byly výdaje 15,6 mil. Kč, nájemné v částce 59,8 mil. Kč, výdaje na služby elektronických komunikací ve výši 15,8 mil. Kč a nákup ostatních služeb v částce 111 mil. Kč. Pod materiálové výdaje patří programové výdaje v částce 15,5 mil. Kč a výdaje mimo program činily 146,8 mil. Kč. V rámci ostatních nákupů byly výdaje na opravy a udržování 41,2 mil. Kč, programové výdaje činily 1 mil. Kč, cestovné 54,2 mil. Kč, pohoštění 0,7 mil. Kč a jiné ostatní nákupy 9,5 mil. Kč. V části nákupu vody, paliv a energie byly výdaje na pohonné hmoty v částce 35 mil. Kč, za elektrické energie byly výdaje 35,1 mil. Kč, za teplo 18,6 mil. Kč, za plyn 10,4 mil. Kč, za vodu 8,3 mil. Kč a za ostatní paliva a energie 0,1 mil. Kč. Pod ostatní položky patří náhrady mezd v době nemoci, na které byly vynaloženy v roce 2019 výdaje v částce 3,2 mil. Kč, nákup kontrolních pásek na značení lihu, výdaje za tisk a distribuci pokutových bloků stál 62,2 mil. Kč, členské příspěvky Světové celní organizaci činily 1 mil. Kč, náhrady nákladů styčného celního úředníka ve Spolkové republice Německo a styčného důstojníka v instituci Europol v Nizozemsku vyšly na 5,1 mil. Kč, vyplacení náborového příspěvku stálo 1,9 mil. Kč, výdaje ICT byly 3,1 mil. Kč a ostatní položky činily 19,7 mil. Kč.

Při porovnání celkových skutečných příjmů a celkových skutečných výdajů Celní správy ČR za každý jednotlivý rok vychází hospodářský výsledek v záporné hodnotě, protože výdaje převyšují příjmy. Za velkým poklesem příjmů v roce 2017 stojí snížení nedaňových příjmů poklesem v oblasti sankčních plateb. Vysoký nárůst výdajů v roce 2016 způsobila jednorázová platba EU, kdy muselo být zaplacen rozdíl ve výši 5 % podílu na clech od 1. ledna 2014. Celkový přehled hospodaření je v tabulce 9.

Tabulka 9: Vývoj příjmů a výdajů Celní správy ČR (v mil. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	3 626,5	4 813,6	2 275,9	3 457,0	4 428,1
Výdaje	4 436,1	5 705,6	5 420,4	6 007,8	6 094,3
Hospodářský výsledek	-809,6	-892	-3 144,5	-2 550,8	-1 666,2

Zdroj: Vlastní zpracování dle [18;19;20;21;22]

3.3 Příjmy Celní správy ČR

V tabulce 10 jsou uvedeny skutečné příjmy Celní správy ČR v období let 2015-2019. Každá skupina příjmů se vyvíjí jiným způsobem. Daňové příjmy v průběhu let stoupají, až na rok 2019. Pokles nedaňových příjmů v roce 2017 byl způsoben propadem v oblasti sankčních plateb. Kapitálové příjmy v průběhu let klesaly. Za velkým poklesem v roce 2019 stojí příjem pouze ze splátek odprodáných bytů v Praze. Přijaté transfery mají v průběhu let proměnlivý vývoj a příjmy z rozpočtu EU bez společné zemědělské politiky mají též proměnlivý charakter z důvodu posunu realizace projektů.

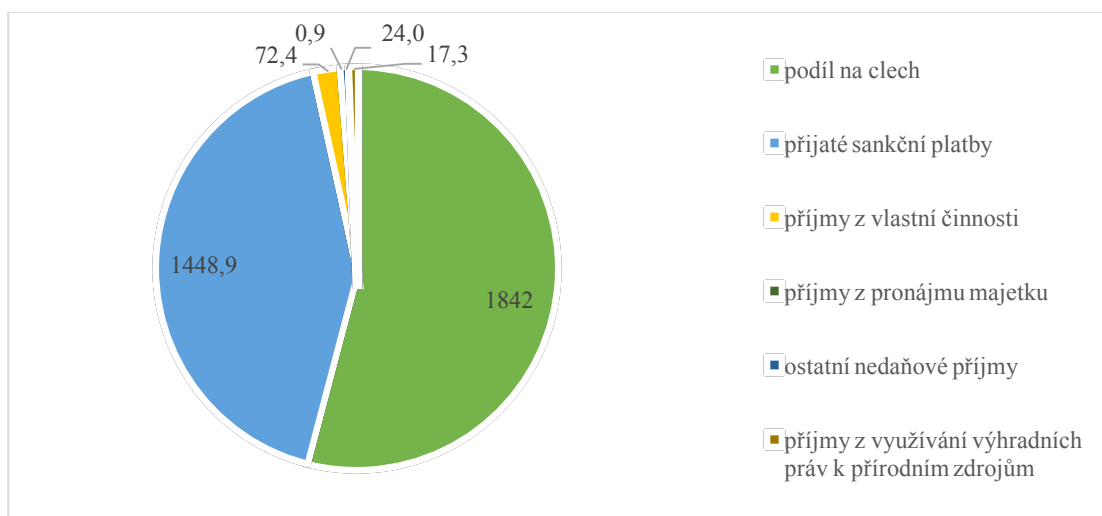
Tabulka 10: Vývoj příjmů celní správy (v mil. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	559,9	583,7	702,5	787,0	769,4
Nedaňové příjmy	2 904,7	3 958,6	1 485,8	2519,7	3 405,4
Kapitálové příjmy	8,8	8,1	8,0	7,9	2,1
Přijaté transfery	123,1	174,3	73,2	119,8	188,2
Příjmy z EU	30,0	88,9	6,4	22,6	63,0
Celkem	3 626,5	4 813,6	2 275,9	3457,0	4 428,1

Zdroj: Vlastní zpracování dle [18;19;20;21;22]

Největší položkou příjmů Celní správy jsou **nedaňové příjmy**, které se skládají z podílu na clech, přijatých sankčních plateb, příjmů z vlastní činnosti, příjmů z pronájmu majetku, ostatních nedaňových příjmů a příjmů z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům. Oproti roku 2018 tyto příjmy vzrostly o 885,7 mil. Kč zejména díky příjmům ze sankčních plateb a podílu na clech. Hlavním důvodem nárůstu sankčních plateb je nárůst výše pokut ve správním řízení ukládaných Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže a také aplikací zákona

č. 186/2016 Sb. Nárůstu příjmů z přijatých sankčních plateb pomohla i příznivá ekonomická situace v roce 2019 zvyšující ochotu platit pokuty. Struktura nedaňových příjmů a jejich výše je uvedena v obrázku 2.

Obrázek 2: Struktura nedaňových příjmů Celní správy ČR 2019 (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle [22]

Druhou největší položkou příjmů do rozpočtu Celní správy jsou **daňové příjmy**, které tvoří příjmy ze správních poplatků, příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a příslušenství k pojistnému. Tyto příjmy však v porovnání s rokem 2018 klesly o 17,6 mil. Kč, a tím nenaplnily rozpočtový plán o 3,9 mil. Kč. Velkou součástí těchto příjmů je pojistné, které závisí na sazbě pojistného hrazeného zaměstnavatelem, na zákoníku práce a některých dalších zákonech. Kvůli nové platnosti zákoníku práce, který je účinný od 1. července 2019, se snížil i skutečný průměrný přepočtený počet celníků o 48. Příjmy z pojistného v jednotlivých letech jsou vyobrazeny v tabulce 5 a z ní je patrný i rostoucí trend, který se ale v roce 2019 neuskutečnil, právě kvůli novému znění zákoníku práce.

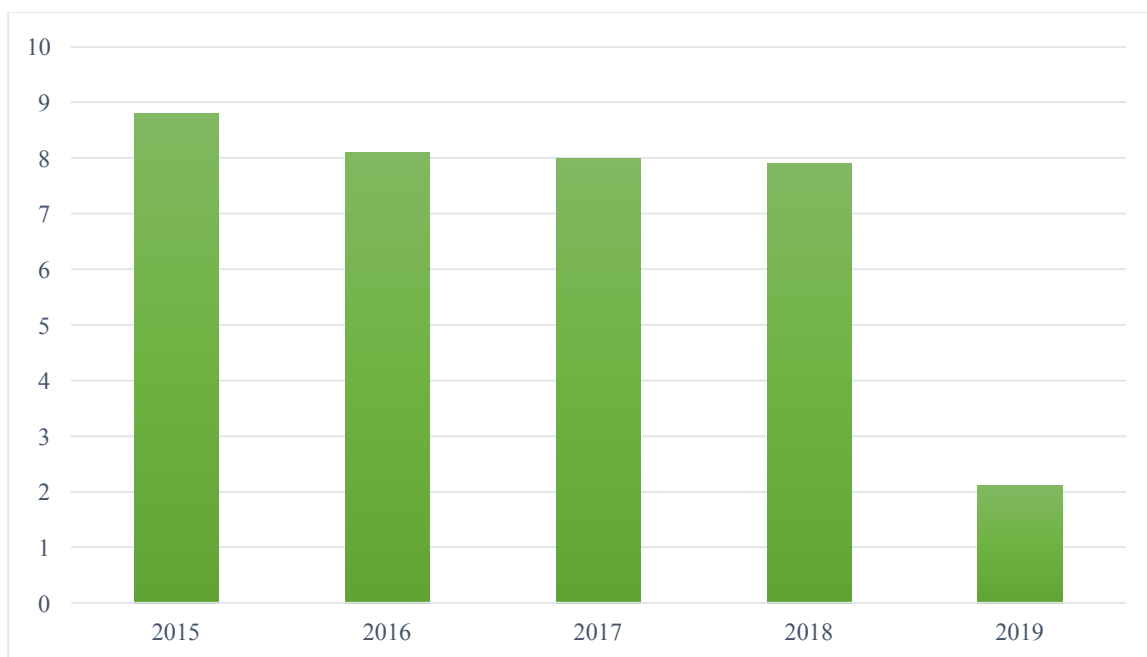
Tabulka 11: Příjmy z pojistného (v mil. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Pojistné na důchodové pojištění	490,6	508,8	615,7	693,1	681,2
Pojistné na nemocenské pojištění a příspěvky na SPZ	61,4	63,6	77	86,6	83,1
Celkem	552	572,4	692,7	779,7	764,4

Legenda: SPZ – státní politika zaměstnanosti

Zdroj: Vlastní zpracování dle [18;19;20;21;22]

Další položkou příjmového rozpočtu jsou **kapitálové příjmy**. Příjmy v této části rozpočtu nejsou až tolik vysoké. Do kapitálových příjmů se řadí např. splátky za odprodané služební byty, příjmy z prodeje pozemků či příjmy z prodeje služebních motorových vozidel. Tyto příjmy v letech 2015-2019 mají klesající trend, který je vidět na obrázku 3, ale vždy kromě posledního roku 2019 plnily plány rozpočtu. V roce 2019 byl rozpočet naplněn na 82,3 %, a to z důvodu, že v tomto roce byly příjmy pouze ze splátek dle splátkového kalendáře za odprodané služební byty v Praze. Oproti roku 2018 klesly tyto příjmy o 5,8 mil. Kč.

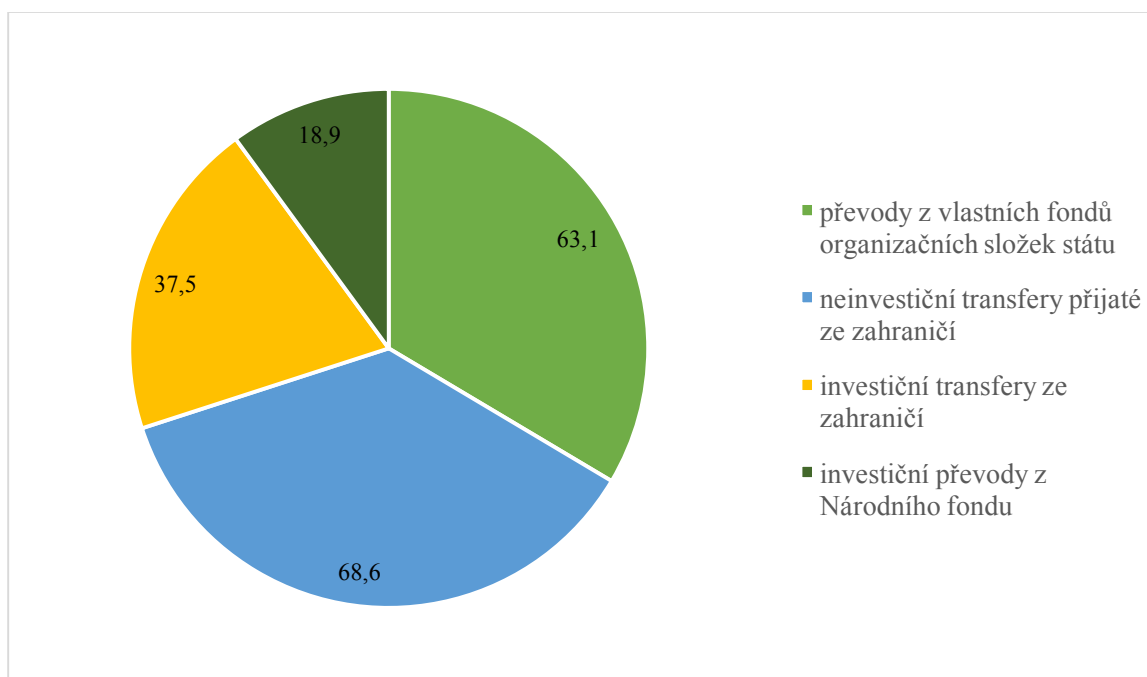
Obrázek 3: Vývoj kapitálových příjmů (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle [18;19;20;21;22]

Součástí příjmů do rozpočtu české Celní správy jsou **přijaté transfery**, které se skládají z převodů z vlastních fondů organizačních složek státu, do kterých se řadí převod prostředků z rezervního fondu, neinvestičních transferů přijatých ze zahraničí, investičních transferů ze zahraničí a investičních převodů z Národního fondu. V roce 2019 činily přijaté transfery celkem 188,2 mil. Kč. Do této částky patří převody z vlastních fondů organizačních složek státu ve výši 63,1 mil. Kč, která zahrnuje převod prostředků z rezervního fondu ve výši 31,2 mil. Kč.

V rámci neinvestičních transferů přijatých ze zahraničí je z celkových 68,6 mil. Kč obsaženo 67,1 mil. Kč přijatých na základě smlouvy mezi celními správami ČR a Belgie a 1,5 mil. Kč od EU z Fondu pro vnitřní bezpečnost. Do investičních transferů ze zahraničí z celkové částky 37,5 mil. Kč spadají platby z Fondu pro vnitřní bezpečnost v částce 16,7 mil. Kč v projektu Technické vybavení pro výkon trestního řízení, v rámci projektu

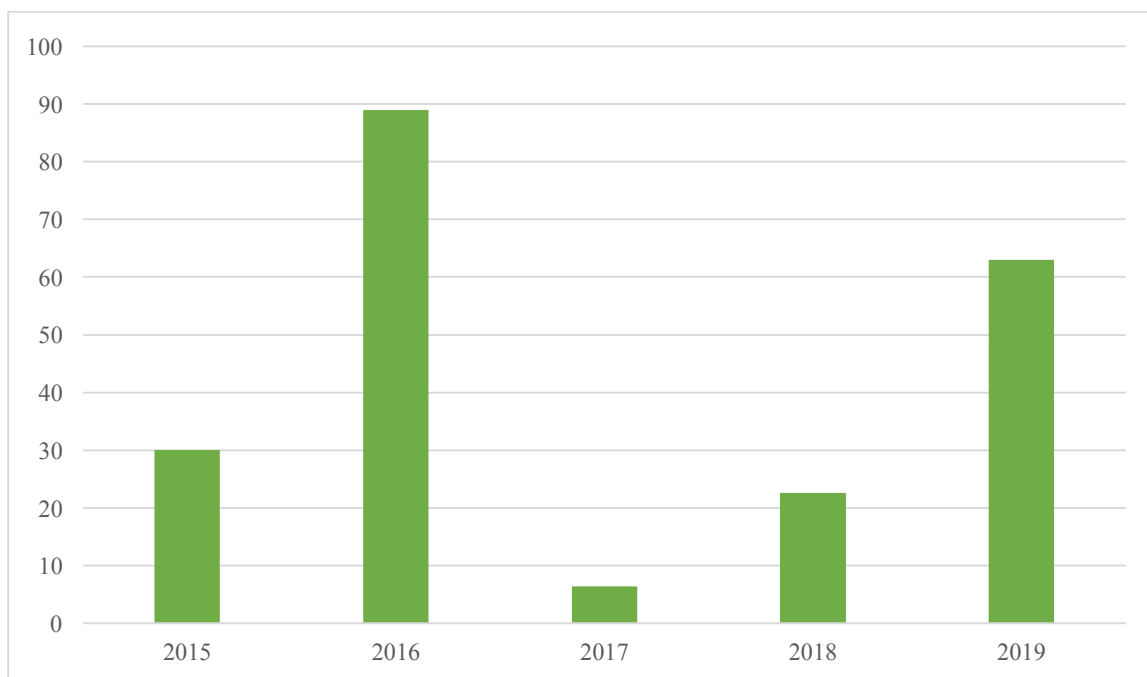
Analýza rizik u cestujících bylo přijato 17,5 mil. Kč, 0,2 mil. Kč bylo z projektu Výcvik služebních psů a poslední součástí byla přijatá platba za projekt Mobilní rentgenový skener ve výši 3,1 mil. Kč.

Obrázek 4: Struktura přijatých transferů v roce 2019 (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle [22]

Poslední součástí příjmů Celní správy jsou **příjmy z rozpočtu EU bez společné zemědělské politiky**. Tyto příjmy v období let 2015-2019 měly pokaždé jinou výši a tento jev byl způsoben posunem realizací projektů z rozpočtu EU. Největší rozdíl těchto příjmů nastal v roce 2016 a 2017. V roce 2016 činily příjmy 88,9 mil. Kč a v roce 2017 pouze 6,4 mil. Kč, to znamená pokles o 92,8 %. Právě v roce 2016 byla tato částka nejvyšší za porovnávané období a v roce 2017 byla naopak nejnižší. Porovnání s dalšími roky lze pozorovat na obrázku 5. Příjmy z rozpočtu EU bez společenské zemědělské politiky jsou převážně tvořeny náhradami výdajů za realizaci různých projektů jako je třeba *Výcvik služebních psů*, *Analýza rizik u cestujících* či komunitární program *Customs 2020*, který umožňuje celním správám zemí EU vytvářet a vyměňovat si informace a odborné znalosti. Jeho celkový rozpočet činí 522,9 mil. EUR na období 2014-2020 [28].

Obrázek 5: Vývoj příjmů z rozpočtu EU bez společné zemědělské politiky (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle [18;19;20;21;22]

3.3.1 Celní a daňové řízení

Příjmy z celního a daňového řízení byly v roce 2019 v celkové hodnotě 170 293,9 mil. Kč, do kterých není započítáno clo do EU ve výši 7 368 mil. Kč. Nejvyšším podílem těchto příjmů je inkaso vnitrostátní spotřební daně s poměrem 96,9 %. Inkaso dělené správy, která představuje proces vybírání a vymáhání peněžitých plnění uložených jiným správním úřadem se podílí 1,8 %, příjmy z dovozu 1,2 %. Oproti roku 2018 klesly tyto příjmy o 201,1 mil. Kč, což představuje 0,1 %.

Vybrané DPH v roce 2019 kleslo oproti roku 2018 o 15,4 mil. Kč na částku 272,2 mil. Kč. Celkové inkaso SPD činilo 165 067,7 mil. Kč, oproti roku 2018 je to o 117,7 mil. Kč méně. Snížení inkasa SPD způsobil pokles daně z tabákových výrobků a tabákových nálepek a celková částka poklesu byla 3 480,2 Kč.

Příjmy z dovozu v roce 2019 dosáhly výše 2 132,4 mil. Kč a největší částí je vybrané clo, které je 86,4 % z celkových příjmů celního řízení. Oproti roku 2018 tyto příjmy vzrostly o 72,5 mil. Kč. Příjmy dělené správy byly v roce 2019 v částce 3 105,1 mil. Kč a největší součástí těchto příjmů činily příjmy z poplatků a odvodů na ekologických druzích příjmů se 48,4 % v částce 1 503,8 mil. Kč. Oproti roku 2018 tyto příjmy klesly o 37,8 %.

3.4 Pohledávky Celní správy ČR

Za rok 2019 činila celková částka pohledávek 2 362,7 mil. Kč. Do této částky se řadí kromě pohledávek a nedoplatků, vzniklých neuhrazením cla a daní za zboží propuštěného do volného oběhu, také pohledávky předepsané platebními výměry za nedodání zboží v režimu vnějšího tranzitu, celní dluhy vyměřené dodatečnými platebními výměry a platebními výměry vydanými na základě kontrol po propuštění zboží. Zahrnuty jsou zde také platební výměry na úrok z prodlení a penále při nedodržení zákonné lhůty splatnosti celního dluhu. Výše nedoplatků cla, daní a poplatků vyměřených v rámci celního řízení je celkem 2 247,4 mil. Kč a část nedoplatků tvoří nedoplatky ve výši 118 tis. Kč z roku 1993, kdy nebylo nutné zajišťovat v plném rozsahu celní dluh.

Tabulka 12: Stav nedoplatků v roce 2019

Nedoplatky	Částka v mil. Kč	%
vzniklé vyměřením na základě rozhodnutí z úřední povinnosti	1 852,5	82,4
z obchodního zboží, vzniklé na základě celního řízení předložením jednotného správního dokladu	314,0	14,0
z penále a úroků z prodlení a nedoplatky z neobchodního zboží	80,9	3,6
Celkem	2 247,4	100

Zdroj: Vlastní zpracování dle [22]

Nejčastějším důvodem vzniku nedoplatku na spotřební dani (SPD) je prohlášení úpadku daňového subjektu, kdy je takovému subjektu ze zákona povoleno k provozování daňového skladu vzato a vybrané výrobky se tak nacházejí ve volném daňovém oběhu, což je následkem vzniku nedoplatku na SPD. Ke konci roku 2019 byla celková výše nedoplatků 8 684,2 mil. Kč, z toho vnitrostátní SPD činily 8 667,2 mil. Kč s nejvyšším podílem nedoplatků z minerálních olejů v hodnotě 5 374,5 mil. Kč. Druhým nejvyšším podílem nedoplatku vnitrostátní SPD je u lihu v částce 2024,4 mil. Kč a třetí u tabákových výrobků ve výši 1 157 mil. Kč.

Tabulka 13: Výše nedoplatků vnitrostátní SPD a ekologických daní v roce 2019 (v mil. Kč)

	2019
Spotřební daně	8 614,5
Zajištění	52,7
Ekologické daně	17
Celkem	8 684,2

Zdroj: Vlastní zpracování dle [22]

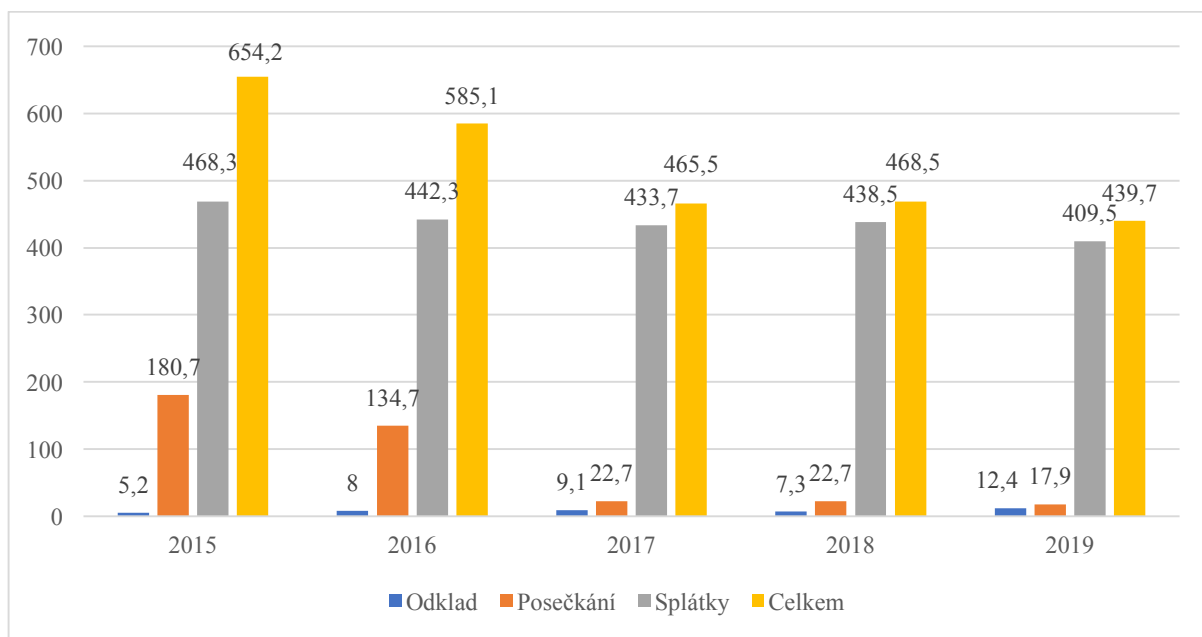
Ke konci roku 2019 bylo celkem evidováno 1 002 případů neuhrazených nedoplatků v oblasti celních a daňových úlev, u kterých bylo v souladu se zákony na základě písemných žádostí rozhodnuto o povolení odkladu, posečkání nebo splátek celního dluhu. Z celkové částky ve výši 558,7 mil. Kč bylo k 31. prosinci 2019 neuhrazeno 439,7 mil. Kč. Mezi lety 2015-2019 neuhrazené částky klesají, výjimkou je rok 2018, kdy byla celková částka neuhrazených pohledávek mírně vyšší než v roce 2017.

Tabulka 14: Dlužná částka k 31. 12. 2019 (v tis. Kč)

Druh úlevy	Počet případů	Neuhrazeno celkem
Odklad	550	12 404
Posečkání	144	17 852
Splátky	308	409 468
Celkem	1002	439 724

Zdroj: Vlastní zpracování dle [22]

Na obrázku 6 je zaznamenán vývoj neuhrazených částek v období let 2015-2019. Nejvyšší neuhrazené částky se ve sledovaném období týkají splátek. Druhou nejvyšší položku tvoří posečkání, přestože částka každým rokem klesá. Nejmenší položku poptávek Celní správy ČR tvoří odklad, přestože byl v roce 2019 největší počet těchto případů.

Obrázek 6: Vývoj neuhrazených částek (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle [22]

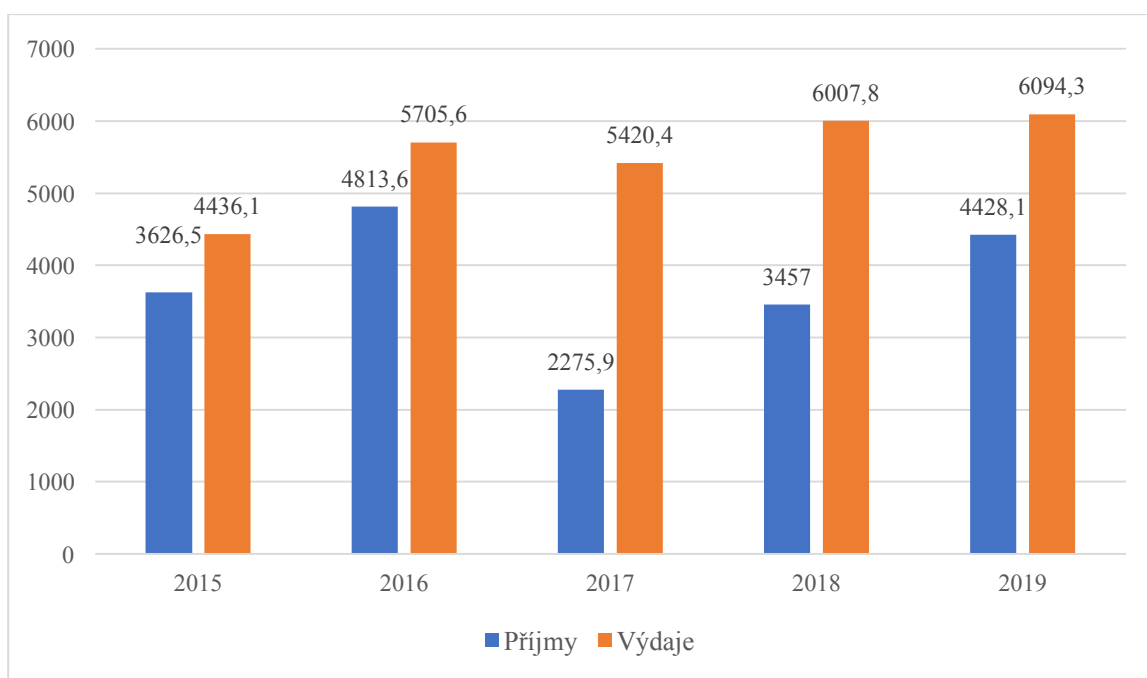
Cílem kapitoly byla analýza financování a vývoje hospodaření Celní správy České republiky mezi roky 2015-2019. Ve zpracovaných tabulkách a grafech jsou porovnány hodnoty příjmů a výdajů Celní správy ČR včetně dalších částí hospodaření, kterými bylo ovlivněno celkové hospodaření Celní správy.

4 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ A NAVRŽENÍ DOPORUČENÍ

Závěrečná část práce se věnuje zhodnocení celkového hospodaření Celní správy ČR. Zhodnoceny budou samostatně příjmy a samostatně výdaje Celní správy ČR. Následně bude navrženo doporučení pro další činnost Celní správy ČR.

4.1 Zhodnocení hospodaření Celní správy ČR

Hospodaření Celní správy ČR se ve sledovaném období, mezi roky 2015-2019, pohybuje v záporném saldu. Je to zapříčiněno výdaji, které jsou vyšší než příjmy. Nejvyšší pasivní saldo bylo v roce 2017, které způsobily nižší příjmy. Tato situace nastala poklesem nedaňových příjmů v oblasti sankčních plateb. Od roku 2018 příjmy opět stoupají a pasivní saldo se snižuje.

Obrázek 7: Vývoj příjmů a výdajů Celní správy ČR (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle [18;19;20;21;22]

Úkoly Celní správy ČR vyplývaly ve sledovaných letech z plnění strategických cílů na roky 2015-2020 a také ze stanovených priorit Ministerstva financí. Strategických cílů je 6 a zahrnují transformaci organizace za účelem převzetí nových kompetencí a posílení prvků bezpečnostního sboru, orientování zdrojů na výkon kompetencí zaměřených na komodity s významným fiskálním nebo bezpečnostním rizikem, zmenšení prostoru pro daňové úniky a zvýšení účinnosti při potírání celních a daňových podvodů, stabilizování a další rozvoj oblasti

personálních zdrojů, zavedení efektivního plánování včetně alokace finančních zdrojů a zavedení systému identifikace a eliminace rizik [23].

Zisk z hospodářské činnosti Celní správy ČR může být označen jak mimorozpočtový zdroj. V roce 2019 byl celkový zisk z těchto zdrojů 170 293,3 mil. Kč, což je o 201,1 mil. Kč méně než v roce 2018, kde byl zisk 170 495 mil. Kč. Snížení zisku bylo částečně způsobeno poklesem daně z tabákových výrobků a tabákových nálepek.

Všechny údaje o hospodaření Celní správy ČR jsou uvedeny ve výročních zprávách o činnosti Celní správy ČR. V těchto zprávách jsou obsaženy údaje o hospodaření a činnostech Celní správy ČR. Tyto zprávy jsou dostupné pro každého na webu Ministerstva financí České republiky.

4.2 Zhodnocení příjmů Celní správy ČR

Příjmy Celní správy jsou rozděleny do pěti částí. Největší částí rozpočtových příjmů Celní správy ČR jsou nedaňové příjmy, které jsou z největší části tvořeny podílem na clech. V roce 2016 byly nedaňové, ale i celkové, příjmy vysoké z důvodu uložení pokut Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže firmám Skanska, a. s. ve výši 529,8 mil. Kč a EUROVIA CS, a. s. ve výši 492,6 mil. Kč. Obě pokuty byly prostřednictvím orgánů Celní správy uhrazeny. Naopak v roce 2017 způsobil pokles příjmů propad v oblasti nedaňových příjmů, konkrétně sankčních plateb.

Druhou největší částí rozpočtových příjmů jsou příjmy daňové, které měly v roce 2019 výši 769,4 mil. Kč, ale rozpočtový plán nenaplnily o 3,9 mil. Kč kvůli novému znění zákoníku práce. Zavedením nového znění se snížil přepočtený počet celníků a tím i příjem. Pokles kapitálových příjmů o 5,8 mil. Kč na částku 2,1 mil. Kč v roce 2019 byl způsoben plynutím splátek pouze za odprodané služební byty v Praze. V předchozích letech tyto příjmy plynuly ještě ze splátek za odprodané služební byty v Lublinské a příjmy z prodeje služebních motorových vozidel. Kapitálové příjmy se řadí do nejmenší části rozpočtových příjmů.

Součástí rozpočtových příjmů jsou také přijaté transfery, které zahrnují Převody z vlastních fondů organizačních složek státu, neinvestiční transfery přijaté ze zahraničí, investiční transfery přijaté ze zahraničí a investiční převody z Národního fondu. Celkově v roce 2019 byly tyto příjmy 188,2 mil. Kč a nejvyšší podíl s částkou 68,6 mil. Kč tvořily neinvestiční transfery přijaté ze zahraničí. V této skupině je 67,1 mil. Kč přijatých na základě smlouvy mezi celními správami ČR a Belgie. Poslední součástí rozpočtových příjmů jsou příjmy z rozpočtu EU bez společné zemědělské politiky. V roce 2019 činily tyto příjmy 63 mil. Kč. V průběhu

sledovaného období mají tyto příjmy pokaždé jinou výši z důvodu posunu realizace projektů z rozpočtu EU.

4.3 Zhodnocení Výdajů Celní správy ČR

Výdaje Celní správy ČR se dělí na dvě části. V části kapitálových výdajů se náklady směřují do oblasti pořízení majetku, ať už investičního hmotného či nehmotného, do oblasti pořízení strojů, zařízení a dopravních prostředků, do oblasti rekonstrukce budov či do oblasti výpočetní techniky. V části běžných výdajů největší část směřuje na platy zaměstnanců, dále pak na povinné pojistné hrazené zaměstnavatelem, ostatní osobní výdaje, převody z FKSP či na celkové sociální dávky. Ve sledovaných letech výdaje Celní správy každým rokem rostly, výjimkou je rok 2017, kde výdaje byly nižší než předchozí rok, z důvodu jednorázové platby EU v roce 2016.

Největší částí kapitálových výdajů bylo v roce 2019 pořízení hmotného investičního majetku, do kterého spadá např. nákup dopravních prostředků. V roce 2019 bylo celkem v této oblasti pořízení majetku utraceno 308 mil. Kč, nejvíce zaměřených na dopravní prostředky. Naopak na nákup pozemků v letech 2018 a 2019 nebyly vynaloženy žádné výdaje.

V části běžných výdajů jde nejvíce zdrojů do oblasti platů zaměstnanců, které do roku 2018 rostly, avšak v roce 2019, kvůli sníženému limitu v rozpočtu na platy zaměstnanců, klesly. V oblasti sociálních dávek ve sledovaném období výdaje rostly. Do této oblasti se řadí především výdaje na výsluhové příspěvky. Výsluhové příspěvky v roce 2019 činily celkem 522,7 mil. Kč a pobíralo je 4 832 osob v průměrné výši 10 169 Kč. Současně s výsluhovými příspěvky je každý rok vypláceno odchodné, které v roce 2019 činilo celkem 135 mil. Kč. Na ostatní běžné výdaje bylo v roce 2019 vynaloženo 769 mil. Kč, které byly nejvíce použity na nákup služeb, do kterých se řadí poštovní služby či nájemné.

4.4 Návrh doporučení

V České republice má každá organizace či bezpečnostní sbor své kompetence. Celní správa se řadí do bezpečnostního sboru, který je stále stejně důležitý i po založení Evropské Unie a zóny volného obchodu, má odlišné kompetence např. od Policie ČR. Celní správa se již nezabývá pouze výběrem cla, ale je také pověřena výběrem spotřebních daní, jak z dovozu, tak i vnitrostátních. Tento úkol by nebyl vhodný jak pro Policii ČR, tak ani pro Finanční správu, protože právě Celní správa ČR má dohled nad pohraničními kontrolami.

Následné doporučení se týká právě oblasti kontroly daní a daňově trestných činů. Pokud Celní správa ČR dlouhodobě dokumentuje trestní činnost v daňové oblasti, musí nakonec předat veškeré informace Policii ČR. Čím déle se Celní správa ČR případem zabývá, tím obsáhlejší jsou spisy, se kterými se Policie ČR bude muset od začátku seznámit a zabývat. Tímto procesem se celý případ prodlužuje a snižuje se tím efektivita. Pokud by měla Celní správa ČR větší kompetence v této oblasti, řešení případu by se významně zkrátilo a ušetřilo by práci Policii ČR, která by se mohla zabývat více jinými případy.

Spolupráce Celní správy ČR s Finanční správou ČR a Policií ČR se zjednodušila v roce 2014 založením Daňové Kobry, ve které týmy spolupracují právě na případech daňových úniků a daňové kriminalitě. Za dobu spolupráce se těmto týmům podařilo zachránit již 13 miliard Kč. Čím více spolu tyto týmy budou spolupracovat, tím budou jejich výsledky rychlejší a lepší [25].

Druhé doporučení se týká vztahů s laickou veřejností. Před napsáním této práce jsem o činnosti Celní správy ČR neměla moc informací. Z výročních zpráv Celní správy se lze dočíst, že v roce 2019 měla Celní správa ČR na sociální síti Facebook pouze 4 692 sledujících uživatelů. Přestože se Celní správa prezentuje na různých akcích, tak informace o její činnosti v podvědomí mého okolí nejsou. Dle mého názoru by se Celní správa měla více soustředit na svůj marketing, aby se dostala více do podvědomí veřejnosti. To by mohlo snížit počet telefonických i písemných dotazů, kterých bylo za rok 2019 celkem 9 500, a tím by se zaměstnanci Celní správy mohli věnovat více rozvoji a marketingu Celní správy ČR [22].

ZÁVĚR

Celní správa České republiky patří mezi bezpečnostní sbory ČR a je rozdělena do dvou stupňů. Prvním stupněm je Generální ředitelství cel a druhý stupeň tvoří 15 celních úřadů. Zajišťuje výkon kompetencí v oblasti správy cel a některých daní. Její činnost je podřízena Ministerstvu financí České republiky.

Bakalářská práce byla zaměřena na analýzu hospodaření Celní správy České republiky v letech 2015-2019.

V první kapitole bylo charakterizováno clo, jeho tři funkce. První funkce ochrany vnitřního trhu je vlastní všem státům po celém světě a nejvíce ovlivňuje clo dovozní. Díky funkci fiskální je clo součástí příjmu státního rozpočtu. Tato funkce je historicky nejstarší. Poslední funkce obchodně-politická je z uvedených funkcí nejdůležitější a užívá clo jako usměrňování tuzemské výroby nebo komoditně a teritoriálně reguluje obchod. Následně byly vyjmenovány a charakterizovány druhy cel, které následně naplňují různé funkce cla. Poslední část kapitoly byla věnována celnictví v Evropské Unii a celnímu sazebníku TARIC, kterým se řídí výběr cla v Evropské Unii. Druhá kapitola se zabývala Celní správou České republiky. Nejdříve byla charakterizována, následně byl popsán její vývoj od období Mezopotámie, přes období válek, až do vzniku samostatné České republiky a jejího vstupu do EU. V poslední části kapitoly bylo vyjmenováno a charakterizováno 16 kompetencí, kterým se Celní správa věnuje.

Třetí kapitola byla věnována analýze hospodaření Celní správy České republiky. Tato kapitola obsahuje informace o zaměstnancích Celní správy. Nejdříve byl objasněn vývoj počtu zaměstnanců, následně struktura zaměstnanců a výše ročních výdajů na platy. Položka výdajů, analyzovaná v další části kapitoly, se dělí na výdaje kapitálové a běžné. Běžné výdaje tvoří vyšší část výdajů a největší položkou jsou výdaje na platy zaměstnanců. Další část kapitoly se zabývala příjmy Celní správy. Příjmy se dělí do pěti částí. Největší položkou jsou nedaňové příjmy, následují příjmy daňové, přijaté transfery, příjmy z EU bez společné zemědělské politiky a kapitálové příjmy. Závěrečná část kapitoly se zabývala pohledávkami Celní správy. Pohledávky se dále dělí na odklad, posečkání a splátky, z nichž největší částka za rok 2019 je v oblasti splátek.

Poslední kapitola bakalářské práce byla věnována zhodnocení celkového hospodaření Celní správy České republiky, včetně návrhu doporučení. Doporučení se týká kompetencí Celní správy v oblasti daňové kriminality.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] BRODESSER, Slavomír. Celnictví v Československu: minulost a přítomnost. Praha: Naše vojsko, 1982.
- [2] Celní správa České republiky. *Businessinfo.cz* [online]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/celni-sprava-cr-vseobecne-informace/>
- [3] Celní správa ČR: *Clo* [online]. 2019. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/clo/Stranky/default.aspx>
- [4] Celní správa ČR. *Ministerstvo financí ČR* [online]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/zakladni-informace/primo-rizene-organizace/celni-sprava-cr>
- [5] Celnictví. *Evropská Unie* [online]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/topics/customs_cs
- [6] CLA A CELNÍ ŘÍZENÍ V MEZINÁRODNÍM OBCHODU. *Businessinfo.cz*[online]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/cla-a-celni-rizeni-v-mezinarodnim-obchod-7677.html#b1>
- [7] Elektronický integrovaný celní sazebník (TARIC). *EUR-Lex* [online]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/summary/CS/111003>
- [8] Grůň, Lubomír. *Finanční právo a jeho instituty*. 3. aktualizované a doplněné vydání. Praha: LINDE
- [9] HISTORIE CELNÍ SPRÁVY. *Celní správa* [online]. [cit. 2021-03-04]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Documents/historie.ppt>
- [10] Intrastat. *Intrastat* [online]. Dostupné z: <https://www.intrastat.cz/>
- [11] Jak se stát celníkem. *Celní správa České republiky* [online]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/celni-urad-pro-jihocesky-kraj/aktuality/Stranky/jak-se-stat-celnikem.aspx>
- [12] KÁRNÍK, Miroslav. *Clo a celní politika od A do Z*. Olomouc: ANAG, c2012. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7263-779-9.
- [13] KLABOUCHOVÁ, I. *Clo a původ zboží*. 3., dopl. a aktualiz. vyd. Praha. Polygon, c2002.
- [14] MACHKOVÁ, H. *Mezinárodní obchodní operace*. 6., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4874-0. Monografie.

- [15] MAINUŠ, František a Jan JANÁK. Historie celnictví v ČSSR. Praha: Naše vojsko, 1977.
- [16] Martincův celní zákon. *Ministerstvo financí ČR* [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2016_Emil-Martinec-medailon.pdf.
- [17] MATOUŠEK P., SABELOVÁ L. Clo. Výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1. 3. 2007. Praha: ASPI, 2007. Meritum. Výkladová řada.
- [18] MINISTERSTVO FINANCÍ. Výroční zpráva Celní správy ČR za rok 2015 [online]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/danove-a-celni-statistiky/zpravy-o-cinnosti-financni-a-celni-sprav>
- [19] MINISTERSTVO FINANCÍ. Výroční zpráva Celní správy ČR za rok 2016 [online]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/danove-a-celni-statistiky/zpravy-o-cinnosti-financni-a-celni-sprav>
- [20] MINISTERSTVO FINANCÍ. Výroční zpráva Celní správy ČR za rok 2017 [online]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/danove-a-celni-statistiky/zpravy-o-cinnosti-financni-a-celni-sprav>
- [21] MINISTERSTVO FINANCÍ. Výroční zpráva Celní správy ČR za rok 2018 [online]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/danove-a-celni-statistiky/zpravy-o-cinnosti-financni-a-celni-sprav>
- [22] MINISTERSTVO FINANCÍ. Výroční zpráva Celní správy ČR za rok 2019 [online]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/danove-a-celni-statistiky/zpravy-o-cinnosti-financni-a-celni-sprav>
- [23] Mise, vize a základní hodnoty Celní správy ČR. *Celní správa České republiky* [online]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/procesni-rizeni-v-cs-cr/Stranky/mise-vize-a-zakladni-hodnoty-celni-spravy-cr.aspx>
- [24] O Celní správě České republiky. *Celní správa České republiky* [online]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Stranky/o-ceske-cs.aspx#Clo%20a%20celn%C3%AD%20ř%C3%ADzen%C3%AD>
- [25] O Daňové Kobře. *Daňová Kobra* [online]. Dostupné z: <https://www.danovakobra.cz/>
- [26] Služební poměr. *Finance.cz* [online]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/521435-co-je-to-sluzebni-pomer/>
- [27] ŠRAMKOVÁ, D. Celní správa ve funkčním pojetí. Brno: Masarykova univerzita, 2012.

ISBN 978-80-210-6063-0.

- [28] The Customs 2020 Programme. *Europa.eu* [online]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-cooperation-programmes/customs-2020-programme_en#heading_0
- [29] Zákon č. 113/1997 Sb., Novela celního zákona.
- [30] Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky.
- [31] Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky.
- [32] Zákon č. 36/1953 Sb., celní zákon.
- [33] Zákon č. 44/1974 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.